

Europski centar za praćenje
droga i ovisnosti o drogama

HR

Europsko izvješće o drogama

Trendovi i razvoj

Amfetamini

Uporaba droge injektiranjem

Kanabis

Heroin i drugi opiodi

Kokain

MDMA

COVID-19

Kršenja zakona o drogama

Nove psihoaktivne tvari

Smrtni slučajevi uzrokovani uporabom droga

2022.

Europski centar za praćenje
droga i ovisnosti o drogama

Europsko izvješće o drogama

Trendovi i razvoj

2022.

Pravna napomena

Ova publikacija Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) zaštićena je autorskim pravima. EMCDDA ne prihvaća nikakvu odgovornost za posljedice koje mogu nastati iz uporabe podataka sadržanih u ovom dokumentu. Sadržaj ove publikacije nužno ne odražava službena mišljenja partnera EMCDDA-a, država članica Europske unije ili bilo koje druge institucije ili agencije Europske unije.

Ovo izvješće dostupno je na bugarskom, češkom, danskom, njemačkom, estonskom, grčkom, engleskom, francuskom, irskom, hrvatskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, nizozemskom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, finskom, švedskom, turskom i norveškom jeziku.

Pojedine inačice publikacije prevedene su pomoću automatiziranog alata za prevođenje. Poduzeti su svi naporbi kako bi se osiguralo da hrvatska inačica dobivenog teksta točno odražava izvornu verziju engleskog jezika.

Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2022.

© Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama, 2022.

Umnožavanje je dopušteno uz navođenje izvora.

Print	ISBN 978-92-9497-778-6	2314-9019	doi:10,2810/970892	TD-AT-22-001-HR-C
PDF	ISBN 978-92-9497-753-3	2314-9582	doi:10,2810/160073	TD-AT-22-001-HR-N

Preporučeno navođenje izvora:

Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (2022.), *Europsko izvješće o drogama 2022.: trendovi i razvoj*, Ured za publikacije Europske unije, Luksemburg.

Europski centar za praćenje
droga i ovisnosti o drogama

Praça Europa 1, Cais do Sodré, 1249-289 Lisabon, Portugal

Tel. +351 211210200

info@emcdda.europa.eu | www.emcdda.europa.eu

twitter.com/emcdda | facebook.com/emcdda

Sadržaj

4	Predgovor
6	Uvodna napomena
7	Zahvale
8	Situacija u području droga u Europi do 2022. – Pregled i procjena novih prijetnji i novih kretanja
22	Ponuda, proizvodnja i prekursori droga
26	Kanabis
28	Kokain
30	Amfetamin i metamfetamin
34	MDMA
36	Heroin i drugi opiodi
38	Nove psihoaktivne tvari
41	Ostale droge
43	Prilog Nacionalne tablice s podacima

Predgovor

Europsko izvješće o drogama (EDR) za 2022. stiže u trenutku kada su nedavni veliki globalni događaji snažno utjecali na sva područja našeg života te stoga utječu i na probleme u vezi s drogama s kojima se danas suočavamo u Europi. Naše vodeće izvješće osmišljeno je kao pomoć Europi da se bolje pripremi za te izazove. U njemu se provodi analiza trendova koji oblikuju trenutačnu situaciju i prepoznaju se nove prijetnje koje mogu utjecati na probleme povezane s drogama s kojima će se Europa suočavati u budućnosti.

Važno je napomenuti da ova analiza nije samostalna, nego se temelji na velikom broju nedavnih radova. Kao i uvijek, ovogodišnje Europsko izvješće o drogama popraćeno je našim Statističkim biltenom koji pruža pristup osnovnim podacima i metodološkim bilješkama i napomenama. Ovo se izvješće uvelike oslanja i na nedavne preglede kretanja na tržištima kokaina i metamfetamina, provedene u suradnji s Europolom. Te studije pokazuju sve važniju ulogu koju stimulansi danas imaju u europskom problemu u vezi s drogama. Ove se godine obilježava i 25 godina rada Europskog sustava ranog upozoravanja o novim psihoaktivnim tvarima. Ta se prekretnica obilježava u popratnom pregledu postignuća spomenute revolucionarne mreže.

Smatram da se ključni zaključak iz analize trendova povezanih s drogama u 2022. može kratko sažeti u „*Svugdje, sve, svatko*“. Danas se suočavamo sa situacijom u kojoj se posljedice problema povezanih s drogama mogu uočiti gotovo *svugdje*. U Europskoj uniji problemi povezani s drogama kompliciraju druga važna pitanja kao što su beskućništvo, upravljanje psihijatrijskim poremećajima i smanjenje kriminala među mladima. Svjedočimo i porastu nasilja i korupcije potaknutima tržištem droga u pojedinim zemljama. Događaji na međunarodnoj razini također mogu utjecati na probleme s drogom koje vidimo u Europi. U ovom izvješću razmatramo kako bi razvoj događaja u Afganistanu mogao promijeniti protoke droga koji bi mogli imati važne buduće posljedice te kako bi humanitarna kriza izazvana ratom u Ukrajini mogla donijeti nove izazove za europske službe za droge.

Sveobuhvatan zaključak koji sam donio iz ovogodišnjeg izvješća jest da smo sada suočeni s daleko složenijom situacijom u pogledu droga, koju obilježavaju velika dostupnost i veća raznolikost načina konzumacije droga. Iz našeg izvješćivanja o novom fenomenu psihoaktivnih tvari vidimo da gotovo *sve* što ima psihoaktivni potencijal sada nosi i rizik od pojavljivanja na tržištu, često pogrešno označeno, što znači da osobe koje konzumiraju te tvari možda nisu svjesne što zapravo konzumiraju. U tom me kontekstu izrazito zabrinjavaju izvješća koja primamo o patvorenju proizvoda od kanabisa sa sintetičkim kanabinoidima, a to je samo jedna od novih prijetnji povezanih s drogama kojima svjedočimo. Drugi primjer je povećana proizvodnja sintetičkih droga u Europi, a posebno zabrinjava povećanje proizvodnje metamfetamina. Važan trend zabilježen u ovogodišnjem izvješću postojeći je učinak pandemije bolesti COVID-19 na usluge povezane s drogama i na način na koji ljudi nabavljaju kontrolirane tvari. Napomenuta je i stalna potreba u mnogim zemljama za povećanjem tretmana i usluga za smanjenje štetnih posljedica za osobe koje imaju probleme s drogom.

Naša osnovna misija u agenciji EMCDDA jest podupiranje boljih politika i mjera za smanjenje štetnih posljedica droga za pojedince, njihove obitelji i zajednice u kojima žive. Smatram da moramo prepoznati da u današnje vrijeme, izravno ili neizravno, *svatko* na neki način osjeti posljedice uporabe droga. Izravne posljedice vidimo kod osoba koje razviju probleme i trebaju tretman ili druge usluge. Neizravne posljedice mogu biti skrivenije, ali jednako su važne. One uključuju ranjive mlade osobe koje se uvlači u kriminal, povećan pritisak na proračune zdravstva i troškove koje snosi društvo u zajednicama koje se osjećaju nesigurnima ili u kojima ugled institucija narušavaju korupcija i kriminal. I dalje sam uvjeren da se možemo nadati odgovoru na složene probleme koje uporaba droga predstavlja za zdravstvene i socijalne politike, koji ćemo temeljiti na dobrom razumijevanju prirode problema s kojima se

suočavamo, zajedno s analizom odgovora koji se mogu pokazati učinkovitima. Ponosan sam što EMCDDA objavom Europskog izvješća o drogama (EDR) za 2022. nastavlja pomagati Europi da se bolje pripremi za sadašnje i buduće izazove s kojima ćemo se susretati u ovom području.

Naposljetku, ovo izvješće, kao i sav naš rad, rezultat je suradnje, a bez potpore i doprinosa naših partnera to jednostavno ne bi bilo moguće. Osobito bih želio istaknuti Reitox, našu mrežu nacionalnih kontaktnih točaka i drugih europskih stručnjaka i mreža čiji je rad doprinio ovoj publikaciji. Iznimno sam zahvalan i na potpori koju smo dobili od Europske komisije, drugih europskih agencija i međunarodnih tijela koje djeluju u tom području.

Alexis Goosdeel

Direktor, EMCDDA

**Svugdje,
sve,
svatko**

Uvodna napomena

Ovo izvješće temelji se na informacijama koje su EMCDDA-u u obliku nacionalnih izvješća dostavile države članice EU-a, država kandidatkinja Turska, te Norveška.

Cilj ovoga izvješća je dati pregled i sažeto opisati situaciju u području droga u Europi do kraja 2021. Stoga svi grupirani, agregirani podaci i oznake prikazuju stanje na temelju dostupnih podataka iz 2020. u državama članicama Europske unije kao i zemljama koje su sudjelovale u EMCDDA-ovu postupku izvješćivanja. Međutim, neće svi podaci pokriti cijelo razdoblje. Zbog vremena koje je potrebno za kompilaciju i podnošenje podataka, brojni skupovi godišnjih nacionalnih podataka koji se ovdje nalaze odnose se na referentno razdoblje od siječnja do prosinca 2020. Analiza trendova temelji se samo na onim državama koje su pružile dovoljno podataka koji opisuju promjene u danom razdoblju. Čitatelj treba imati u vidu da praćenje obrazaca i trendova u skrivenom i stigmatiziranom okruženju karakterističnom za uporabu droga predstavlja i praktičan i metodološki izazov. Iz tog su razloga upotrijebljeni višestruki izvori podataka u svrhu analiza u ovom izvješću. U tumačenju je stoga potreban oprez, posebno kada se države uspoređuju na osnovi bilo koje jedinstvene mjere. Upozorenja povezana s podacima mogu se pronaći u internetskoj verziji [Statističkog biltena](#), koji sadrži detaljne informacije o metodologiji i valjanosti analize te napomene o ograničenjima u dostupnim skupovima podataka. Dostupne su i informacije o metodama i podacima koji su upotrijebljeni za procjene na razini Europe, za koje se može primijeniti interpolacija.

Zahvale

EMCDDA zahvaljuje na pomoći u izradi ovog izvješća:

- | voditeljima nacionalnih kontaktnih točaka unutar Reitox mreže i njihovu osoblju
- | dopisnicima sustava ranog upozoravanja nacionalnih kontaktnih točaka unutar Reitox mreže i stručnjacima iz njihove nacionalne mreže sustava ranog upozoravanja
- | službama i stručnjacima u svim državama članicama koji su prikupljali neobrađene podatke za ovo izvješće
- | članovima Upravnog odbora i Znanstvenog odbora EMCDDA-a;
- | Europskom parlamentu, Vijeću Europske unije, posebno Horizontalnoj radnoj skupini za droge, i Europskoj komisiji;
- | Europskom centru za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC), Europskoj agenciji za lijekove (EMA) i Europolu;
- | Skupini Pompidou Vijeća Europe, Uredu Ujedinjenih naroda za droge i kriminal, Regionalnom uredu Svjetske zdravstvene organizacije za Europu, Interpolu, Svjetskoj carinskoj organizaciji, Europskom istraživanju o pušenju, pijenju alkohola i uzimanju droga među učenicima (ESPAD), Središnjoj europskoj skupini za analizu nezakonitih droga u kanalizaciji (SCORE), Europskoj mreži za hitne slučajeve povezane s drogom (Euro-DEN Plus), mreži Europske inicijative za prikupljanje i analizu šprica (ESCAPE) te Transeuropskoj informacijskoj mreži o drogama (TEDI).

Nacionalne kontaktne točke unutar Reitox mreže

Reitox je europska informacijska mreža o drogama i ovisnosti o drogama. Mreža se sastoji od nacionalnih kontaktnih točaka u državama članicama EU-a, državi kandidatkinji Turskoj, u Norveškoj i pri Europskoj komisiji. Pod nadležnošću svojih vlada, nacionalne kontaktne točke su nacionalna tijela koja šalju informacije o drogama EMCDDA-u. Podaci za kontakt nacionalnih kontaktnih točaka nalaze se na [EMCDDA-ovim internetskim stranicama](#).

SITUACIJA U PODRUČJU DROGA U EUROPI DO 2022.

Pregled i procjena novih prijetnji i novih kretanja

Europsko izvješće o drogama za 2022. temelji se na najnovijim dostupnim podacima kako bi se pružio pregled novih pitanja povezanih s drogama, a koja utječu na Europu. Na temelju pristupa mješovitih metoda, uz uporabu podataka iz niza rutinskih i komplementarnih izvora, ovdje predstavljamo analizu trenutačne situacije i također naglašavamo neke događaje koji mogu rezultirati važnim posljedicama za politiku u području droga i stručnjake u Europi.

Stanje u području droga do 2022. u Europi

Naša cjelokupna procjena je da su dostupnost i uporaba droga i dalje na visokim razinama diljem Europske unije, iako su primjetne znatne razlike među državama. Procjenjuje se da je otprilike 83,4 milijuna ili 29 % odraslih osoba (u dobi od 15 do 64 godine) u Europskoj uniji ikad konzumiralo nezakonitu drogu, pri čemu je više muškaraca (50,5 milijuna) nego žena (33 milijuna) prijavilo konzumaciju droge. Kanabis je i dalje najčešće konzumirana tvar, pri čemu je više od 22 milijuna odraslih Europljana izjavilo da je konzumiralo kanabis u prethodnoj godini. Stimulativne tvari druga su najčešće zabilježena kategorija. Procjenjuje se da je u prošloj godini 3,5 milijuna odraslih osoba konzumiralo kokain, 2,6 milijuna MDMA i 2 milijuna amfetamine. Prošle je godine otprilike 1 milijun Europljana konzumiralo heroin ili neki drugi nezakoniti opioid. Iako je prevalencija konzumacije opioida niža nego za druge droge, opioidi i dalje čine najveći udio šteta povezanih s nezakonitom uporabom droga. Navedeno ukazuje na prisutnost opioida, često u kombinaciji s drugim tvarima, koja je utvrđena u otprilike tri četvrtine slučajeva predoziranja sa smrtnim ishodom prijavljenih u Europskoj uniji za 2020. godinu. Važno je napomenuti da će većina osoba koje imaju poteškoća s konzumacijom droga konzumirati niz tvari. Primjetna

je i znatno veća složenost obrazaca konzumacije droga, pri čemu su lijekovi, nekontrolirane nove psihoaktivne tvari i tvari kao što su ketamin i GBL/GHB sada povezani s poteškoćama s drogom u pojedinim državama ili kod pojedinih skupina. Navedena složenost odražava se u sve većem prepoznavanju povezanosti i negativnog utjecaja konzumacije droga s nizom najozbiljnijih zdravstvenih i socijalnih pitanja ili komplikacijama u istima. Navedena povezanost može se očitovati u poteškoćama mentalnog zdravlja i samoozljeđivanju, beskućništvu, uključivanjem u kriminalne radnje mladih i iskorištavanjem ranjivijih pojedinaca i zajednica.

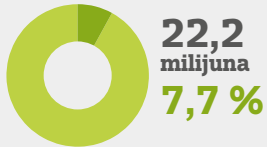
**Važno je napomenuti da
će većina osoba koje imaju
poteškoća s konzumacijom
droga upotrebljavati niz
tvari**

UKRATKO – PROCJENE UPORABE DROGA U EUROPSKOJ UNIJI

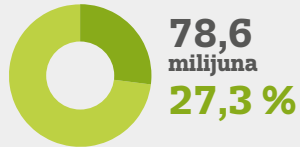
Kanabis

Odrasli (15 - 64)

Tijekom prošle godine

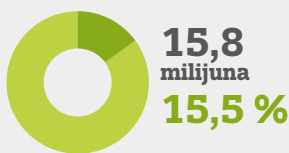

Tijekom života

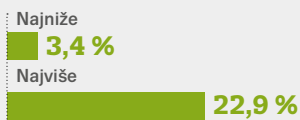

Mlađe odrasle osobe (15 - 34)

Tijekom prošle godine

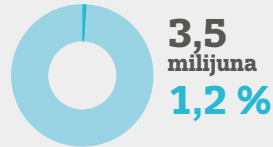

Nacionalna procjena uporabe tijekom prošle godine

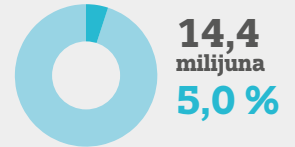
Kokain

Odrasli (15 - 64)

Tijekom prošle godine

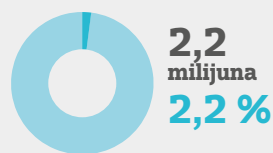

Tijekom života

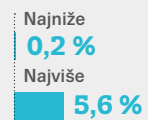

Mlađe odrasle osobe (15 - 34)

Tijekom prošle godine

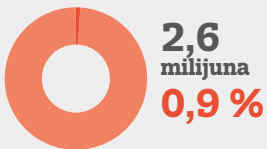

Nacionalna procjena uporabe tijekom prošle godine

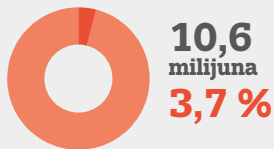
MDMA

Odrasli (15 - 64)

Tijekom prošle godine

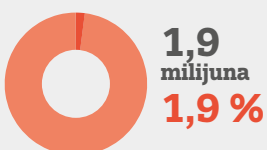

Tijekom života

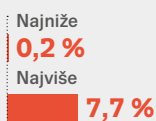

Mlađe odrasle osobe (15 - 34)

Tijekom prošle godine

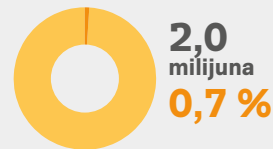

Nacionalna procjena uporabe tijekom prošle godine

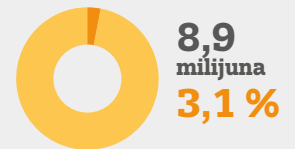
Amfetamini

Odrasli (15 - 64)

Tijekom prošle godine

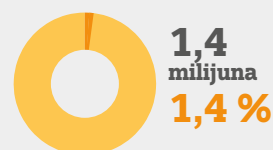

Tijekom života

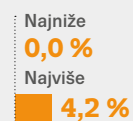

Mlađe odrasle osobe (15 - 34)

Tijekom prošle godine

Nacionalna procjena uporabe tijekom prošle godine

Heroin i drugi opiodi

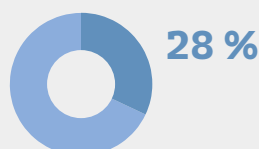
Visokorizični korisnici opioda

1,0 milijuna**514 000**

konzumenata opioda uključeno je u tretmanu agonistima opioda 2020.

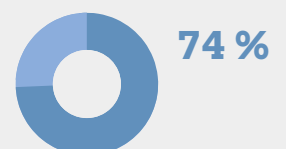
Zahtjevi za tretman ovisnosti

Glavna droga u približno 28 % svih zahtjeva za tretman ovisnosti u Europskoj uniji

Smrtonosna predoziranja

Opiodi su uzrokovali 74 % ukupnih slučajeva predoziranja sa smrtnim ishodom

Globalizacija i dalje potiče inovacije u području krijumčarenja i proizvodnje droga

Glavni izvor problema povezanih s drogama koje nalazimo u Europi su kontinuirane inovacije na tržištu droga, što je dovelo do općenito visoke dostupnosti sve većeg broja različitih tvari, često visokog stupnja potentnosti ili čistoće. Pad uvoza i proizvodnje droga u Europskoj uniji ostaju ključni izazovi politike. Kontinuirano se otkrivaju velike pošiljke koje se prevoze uz pomoć metoda koje često koriste komercijalnu infrastrukturu, posebno intermodalne kontejnerske pošiljke. Navedeno je popraćeno inovacijama u pogledu novih ruta krijumčarenja, metoda prikrivanja i novih proizvodnih postupaka. Europska unija također je postala značajan proizvođač pojedinih skupina droga, kako za domaću potrošnju, tako i za globalno tržište. Isto je vidljivo iz ukidanja više od 350 pogona za proizvodnju droga u Europskoj uniji tijekom 2020. godine. Globalizacija je uzrok nekih od navedenih promjena, pri čemu posebnu zabrinutost izaziva povećana interakcija između međunarodnih i europskih kriminalnih skupina. Zabrinjavajući je opaženi primjer uključivanja kriminalnih skupina iz Meksika u proizvodnju sintetskih droga u Europskoj uniji.

COVID-19: oporavak ponude i konzumacije, ali mogući novi izazovi za razumijevanje situacije u području droga u Europi

Otpornost europskog tržišta droga vidljiva je i u brzom ponovnom uzletu ponude i konzumacije droga nakon promjena izazvanih ograničavanjem socijalnih kontakata i uvođenjem mjera nadzora granica tijekom pandemije bolesti COVID-19. Postoji osnovana sumnja o brzom povećanju digitalizacije tržišta droga na osnovu informacija o sve češćoj uporabi aplikacija društvenih mreža, kao i šifriranih usluga za olakšanu kupovinu droga.

Pozitivno je to što su tijekom pandemije zabilježene inovacije kojima se koriste nove tehnologije u službama za tretman ovisnosti i smanjenje šteta, uz povećanu uporabu internetskih platformi za kliničko i društveno upravljanje problemima s drogom. Čini se da su mnoge službe zadržale neke od navedenih praksi, uključujući posjete samo uz najavu termina i veću uporabu telemedicine. Važno je napomenuti da koristi navedenih pristupa i dalje zahtijevaju evaluaciju, posebno u pogledu njihove prikladnosti za marginalizirane skupine, kojima je potencijalno otežan

pristup digitalnim uslugama. Dugoročni učinci digitalizacije na pružanje usluga i kupnju droga stoga su važne teme koje zahtijevaju daljnju razradu i praćenje budućih istraživanja.

Kad je riječ o trenutnim kapacitetima za praćenje, pandemija bolesti COVID-19 znatno je utjecala i na prikupljanje podataka. Mnoge službe suočile su se s operativnim pritiscima, što je moglo utjecati na postupke praćenja na europskoj i nacionalnoj razini, budući da isti ovisi o podacima navedenih službi. Nastavno na navedeno, potencijalno se smanjila dostupnost, potpunost i kvaliteta određenih skupova podataka. Usporedbe s prethodnim godinama na temelju spornih podataka stoga je potrebno provoditi s oprezom, budući da je promjene uočene u trendovima moguće objasniti prekidima pružanja usluga i prikupljanja podataka, posebno tijekom početnih razdoblja ograničenja kretanja, a ne odražavanjem promjena u konzumaciji droga ili značajki korisnika kao posljedica pandemije. Čini se da je pandemija značajan utjecaj na pokazatelj potražnje za tretmanom, kojim se prate korisnici koji započinju specijalizirani tretman ovisnosti, za razliku od utjecaja na druge epidemiološke pokazatelje. Poremećaji u pružanju usluga i brzo uvođenje telemedicine posebno su rezultirali poteškoćama u izvještavanju u pojedinim državama. Na području Europe se tijekom 2020. godine ukupni broj prijavljenih osoba koje su prvi put uključene u tretman smanjio za 14 % u odnosu na 2019. godinu. Međutim, na nacionalnoj razini postojala je znatna heterogenost, iako su sve osim dviju država tijekom 2020. godine zabilježile manji broj konzumenata nego 2019. godine. Nejasno je odražavali li navedene razlike poremećaje u radu, navode li se artefakti te je li tijekom spornog razdoblja primjetna smanjena potreba za tretmanom.

Budući da se ograničenja povezana s pandemijom bolesti COVID-19 postupno ublažavaju u cijeloj Europi, te uslijed prilagodbe usluga tretmana ovisnosti i drugih usluga u postupanju s bolešću COVID-19 kao endemskom bolešću, pokazatelji općenito ukazuju na povratak na predpandemijsku situaciju u području droga. Preliminarni nacionalni podaci o tretmanu, uz komplementarne pokazatelje koji su osjetljiviji na kratkoročne promjene, pokazuju porast u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu. Navedeno odražava povratak službi na model uobičajenog poslovanja, ali uz mjere prevencije kao što su ograničavanje socijalnih kontakata i nošenje maski.

Kanabis: novosti u vezi s najpopularnijom nezakonitom drogom u Europi

Razvoj događaja u području kanabisa rezultira novim izazovima u odnosu na odgovore na konzumaciju najčešće konzumiranih nezakonitih droga u Europi. Gotovo 48 milijuna muškaraca i oko 31 milijun žena izjavilo je da su konzumirali kanabis. Međutim, razine konzumacije kanabisa tijekom života znatno se razlikuju među državama, a kreću se od 4,3 % svih odraslih osoba na Malti do 44,8 % odraslih osoba u Francuskoj. Tijekom posljednjeg desetljeća zabilježene cijene smole i biljnog kanabisa ostale su relativno stabilne, dok se prosječni udio THC-a u oba oblika kanabisa povećao. Prosječni udio THC-a u smoli kanabisa (21 %) trenutačno je gotovo dvostruko veći od udjela u biljnom kanabisu, koji obično iznosi oko 11 %. Riječ je o preokretu trenda zabilježenog u prošlosti, kada je udio THC-a u biljnom kanabisu prosječno bio veći od udjela u smoli kanabisa. Navedeno predstavlja još jedan primjer inovacije i prilagodbe na tržištu droga, s obzirom na dojam da su proizvođači smole, koji se obično nalaze izvan Europske unije, odgovorili na konkurenciju biljnog kanabisa domaće proizvodnje. Važno je naglasiti značajniji porast poteškoća povezanih s konzumacijom kanabisa prema zabilježenim podacima o praćenju stanja, prijema hitnih službi i novih zahtjeva za tretman ovisnosti.

Europsko okruženje politike o kanabisu postaje sve složenije

Politike i regulatorni odgovori na kanabis sve se više suočavaju s dodatnim izazovima koje predstavljaju novi oblici i način konzumacije. Čini se da na razvoj događaja u spornom području djelomično utječe stvaranje tržišta rekreacijske konzumacije kanabisa u Sjevernoj i Južnoj Americi, a djelomično i veći komercijalni interes za razvoj proizvoda za široku potrošnju koji sadržavaju ekstrakte iz biljke kanabisa. Područje primjene politika o kanabisu u Europi postupno se širi i sada, osim kontrole nezakonitog kanabisa, obuhvaća i regulaciju kanabisa za medicinske i druge oblike uporabe, uključujući sastojke u prehrambenim i kozmetičkim proizvodima. Postojeće i nove dimenzije politika o kanabisu u Europi sa sobom donose širi skup razmatranja utjecaja na javno zdravlje.

Pojedine države članice EU-a razvijaju politike za rekreativnu konzumaciju kanabisa. U prosincu 2021. godine Malta je donijela zakon o kućnom uzgoju i neprofitnim komunalnim

uzgojnim klubovima, u rekreativne svrhe. Luksemburg planira dopustiti kućni uzgoj za osobnu uporabu, dok se u Njemačkoj i, izvan EU-a, u Švicarskoj raspravlja o mogućnosti uspostave sustava koji bi omogućio zakonitu prodaju kanabisa za rekreacijsku uporabu. Osim toga, Nizozemska uvodi pilot-projekt za uvođenje modela zatvorenog lanca opskrbe kanabisom za coffeeshop-ove, specijalizirane za prodaju kanabisa. S ciljem zaštite javnog zdravlja, potrebno je pažljivo pratiti utjecaj bilo kakvih regulatornih promjena na isto, a za što su potrebni kvalitetni osnovni podaci za podupiranje kontinuiranog praćenja i evaluacije.

Većina država članica EU-a sada u određenom obliku dopušta medicinsku uporabu kanabisa ili kanabinoida. Međutim, nacionalni pristupi znatno se razlikuju u pogledu dopuštenih proizvoda i upotrijebljenih regulatornih okvira. Trenutačno, velika poduzeća za uzgoj i prodaju kanabisa iz Kanade također otvaraju podružnice u Europi i opskrbljuju pojedine države članice EU-a medicinskim proizvodima kanabisa. Istraživanje Eurobarometra Europske komisije iz 2022. godine, pokazalo je da sedam od deset ispitanika smatra da bi kanabis trebao biti dostupan za medicinsku uporabu.

Širenje zakonite trgovine kanabisom u Europi potvrđeno je registracijama biljnih sorti kanabisa, zaštitnih znakova proizvoda, hektara uzgajane konoplje i aplikacija za nove prehrambene proizvode. Osim toga, trgovine koje prodaju proizvode od kanabisa s niskim udjelom THC-a, uključujući hranu, kozmetiku i biljne materijale za pušenje, sada postoje u mnogim državama članicama EU-a. Navedeni se proizvodi stavljaju na tržište zbog niskog udjela THC-a ili kao izvori drugih kanabinoida kao što je kanabidiol (CBD). Europski sud pravde je 2020. naveo da CBD dobiven iz biljaka nije „droga“, budući da prema trenutačnom znanstvenom shvaćanju navedena tvar nema psihoaktivna svojstva. Posljedice istog nisu jasne, ali bi se potencijalno mogle protumačiti u slučaju da su ispunjeni regulatorni uvjeti za uporabu CBD-a u pojedinim komercijalnim proizvodima.

Politike i regulatorni odgovori za kanabis sve se više suočavaju s dodatnim izazovima novih oblika i načina konzumacije kanabisa i

Potrebne su dodatne informacije kako bi se temeljito procijenile moguće štete ili koristi proizvoda od kanabisa s niskim udjelom THC-a. Primjetna je zabrinutost vezano uz snagu dokaza koji podupiru tvrdnje o navodnim koristima za zdravlje, pitanjima kontrole kvalitete, odgovarajućim sigurnosnim ograničenjima i poteškoćama u procjeni doza. Složeno političko okruženje i siva zona povezana sa zakonitošću i promicanjem konzumacije navedenih proizvoda potencijalno su pogodovali brzom širenju predmetnog tržišta. Standardizirano praćenje dostupnosti i prevalencije uporabe proizvoda od kanabisa te međunarodna istraživanja potrebni su s ciljem razumijevanja kretanja i potencijalnih posljedica na europskoj razini.

Nezakoniti proizvodi od kanabisa koji povećavaju zabrinutost za zdravlje zbog patvorenja sintetičkim kanabinoidima

Sintetski kanabinoidi oponašaju učinke THC-a, tvari koja je prvenstveno odgovorna za psihoaktivne učinke kanabisa, premda mogu biti vrlo snažni i otrovni. Zabrinutost zbog toksičnosti povezane s određenim sintetskim kanabinoidima odavno je utvrđena. Međutim, noviji trendovi u EU ukazuju na prisutnost sintetskih kanabinoida u proizvodima kanabisa, posebice u biljnim i smolnim proizvodima s niskim udjelom THC-a. U većini slučajeva droge su kupljene kao nezakoniti kanabis. Iako je opseg dostupnosti spornih krivotvorenih proizvoda u Europi nepoznat, zabrinjavajuće je da ih je osam država članica EU-a otkrilo od srpnja 2020. godine. U početku je MDMB-4en-PINACA bio najizraženiji sintetski kanabinoid, ali je ADB-BUTINACA postala češća pojava 2021.

Snažni sintetski kanabinoidi mogu uzrokovati intenzivniju opijenost i mentalne, fizičke učinke, te učinke na ponašanje, pri čemu se prijavljuju i teška i smrtonosna trovanja u odnosu na posljedice konzumacije kanabisa. Neprecizne metode obogaćivanja kanabisa sintetskim kanabinoidima uzrokuju neravnomjernu raspodjelu tvari po proizvodu, što može uzrokovati nesvjesnu konzumaciju većih doza sintetskih kanabinoida od planiranih od strane korisnika. Navedeni postupci mogu rezultirati toksičnim količinama i koncentriranim džepovima sintetskih kanabinoida unutar proizvoda.

Obogaćivanje industrijske konoplje niskog udjela THC-a vrši se s ciljem dobivanja maksimalne zarade od prodaje, budući da je ista jeftinija i izgledom slična nezakonitoj biljci kanabisa. Time se olakšava obmanjivanje trgovaca i korisnika, dok je samo mala količina praha sintetskih kanabinoida potrebna za postizanje snažnih učinaka sličnih onom kanabisa. Dostupne informacije ukazuju na to da su pojedine osobe koje su konzumirale navedene krivotvorene proizvode smatrale da su kupile prirodni kanabis, odnosno nisu bile svjesne da proizvodi koje konzumiraju sadržavaju snažne sintetske kanabinoide.

Praćenje dostupnosti i učinaka navedenih proizvoda složeno je, budući da se sintetski kanabinoidi u uzorcima kanabisa neće otkriti ako se ne provede forenzička analiza. Stoga postoji potreba za povećanjem analitičkih i toksikoloških testiranja uzoraka kanabisa i za brzom komunikacijom o rezultatima. Nacionalni sustavi ranog upozoravanja mogu imati ključnu ulogu u otkrivanju i reagiranju na događaje povezane s obmanjujućom prodajom, krivotvorenjem ili kontaminacijom nezakonitih droga. Međutim, potrebno je dodatno osnažiti odgovarajuće resurse i odgovarajuće kanale za priopćavanje rezultata na nacionalnoj i europskoj razini. Potrebna su i daljnja istraživanja kako bi se omogućio razvoj učinkovitih odgovora na prevenciju i smanjenje šteta s ciljem smanjenja mogućih zdravstvenih rizika povezanih s navedenom vrstom krivotvorenja.

Visoka dostupnost kokaina u Europi

Analiza otpadnih voda upućuje na to da je umjereno smanjenje konzumacije kokaina pratilo ograničenja povezana s pandemijom bolesti COVID-19. Navedeno je vjerojatno bilo povezano sa zatvaranjem okruženja noćnog života i okruženja povezanih s konzumacijom kokaina. Međutim, noviji podaci iz različitih izvora ukazuju na povratak predpandemijskih razina konzumacije. Nadalje, 2020. godine u Europskoj je uniji zaplijenjeno rekordnih 213 tona kokaina. Navedeni i drugi pokazatelji ukazuju na nedostatak dokaza o trendu rasta dostupnosti sporne droge, a čija promjena je zabilježena tijekom posljednjih nekoliko godina. Tijekom posljednjeg desetljeća zabilježene cijene ostale su stabilne, dok se prosječna čistoća povećala. Također je došlo do porasta u otkrivanju sekundarnih laboratorija za preradu kokaina u Europi, što ukazuje na to da krijumčarske skupine primjenjuju inovativnije metode za opskrbu europskog tržišta. Trendovi kršenja zakona zbog uporabe ili posjedovanja kokaina također su u porastu. Svi navedeni pokazatelji zajedno upućuju na to da su dostupnost i konzumacija kokaina i dalje vrlo visoke u skladu s povijesnim standardima.

Znakovi da se uporaba crack kokaina širi među ranjivim populacijama

S obzirom na pokazatelje koji upućuju na visoku razinu dostupnosti i konzumacije kokaina, raste zabrinutost zbog odgovarajućeg povećanja problema povezanih s kokainom. Oko 15 % svih novih zahtjeva za tretman ovisnosti tijekom 2020. godine bilo je povezano s konzumacijom kokaina, a postoje i dokazi koji ukazuju na to da se konzumacija crack kokaina, iako je i dalje relativno neuobičajena, može povećati te je ista sada zabilježena u više gradova i država. Navedeno je posebno zabrinjavajuće s obzirom na to da je taj oblik droge posebno povezan sa zdravstvenim i socijalnim problemima. U Europi se konzumacija crack kokaina uglavnom opaža u ranjivim i marginaliziranim skupinama, od kojih mnoge imaju druge probleme sa zlouporabom droga, uključujući poteškoće povezane s konzumacijom opijata. Crack se obično proizvodi na razini korisnika ili u neposrednoj blizini, pretvaranjem kokaina u prahu u bazu kokaina, koji se obično puši, ali se može otopiti i za injektiranje.

Dugoročni trendovi pokazuju da je u Europi tijekom 2020. godine oko 7000 osoba započelo tretman ovisnosti zbog poteškoća s konzumacijom crack kokaina, što je trostruko više nego 2016. godine, a što upućuje na porast konzumacije, a u Belgiji, Irskoj, Španjolskoj, Francuskoj, Italiji i Portugalu zabilježen je znatan porast. Njemačka navodi da je konzumacija crack cigareta sada prisutna u gradovima u kojima je ranije bila rijetka. U jednom francuskom ispitivanju procijenjeno je da se broj osoba koje konzumiraju crack u Francuskoj povećao s 10 000 u 2010. godini na 42 800 u 2019. godini. Službe za smanjenje šteta s niskim pragom ulaska u Bruxellesu, Kopenhagenu, Lisabonu, dijelovima Irske i sjevernoj Italiji zabilježile su znatan porast konzumacije crack kokaina među svojim korisnicima. Analizom gradskih otpadnih voda iz 2021. godine koja je provedena u okviru projekta EUSEME, financiranog sredstvima EU-a, na području 13 europskih gradova utvrđeni su ostaci crack kokaina tijekom svih dana uzorkovanja, pri čemu je najveće opterećenje zabilježeno u Amsterdamu i Antwerpenu.

Visoka dostupnost kokaina vjerojatno je pridonijela povećanju razine konzumacije crack kokaina u zapadnoj i južnoj Europi. Povećana gospodarska oskudica tijekom pandemije bolesti COVID-19 među ranjivim visokorizičnim

korisnicima droga i dostupnost malih jeftinih doza crack-a najvjerojatnije su doprinijeli povećanoj konzumaciji predmetne tvari.

Uporaba cracka povezana je s nizom zdravstvenih i društvenih štetnih posljedica. U prostorijama za konzumaciju droga u Parizu i Lisabonu navodi se da znatan udio korisnika koji su konzumirali crack, isti otapa za injektiranje, što dovodi do povećanog rizika od zaraze HIV-om i virusom hepatitisa C (HCV). Izvješća o širim društvenim problemima povezanim s konzumacijom crack kokaina uključuju nasilje povezano s bandama, nasilje i ozbiljne financijske probleme. Konzumaciju cracka često karakterizira visoka učestalost konzumacije koja dovodi do psihičkih i fizičkih zdravstvenih problema, te agresivnog ponašanja, što rezultira izazovima u provedbi tretmana ovisnosti i odgovorima na smanjenje šteta.

S obzirom na kontinuiranu visoku dostupnost kokaina u Europi, ključno je da sustavi za praćenje droga razviju sposobnost praćenja bilo kakvog daljnjeg rasta i širenja problema u pogledu konzumacije kokaina općenito, a posebno problema povezanih s konzumacijom crack kokaina. Veća ulaganja u specijalizirane sustavne odgovore za osobe koje se suočavaju s poteškoćama povezanim s konzumacijom crack kokaina, najvjerojatnije će biti potrebna na lokacijama na kojima je takvo ponašanje postalo poznato.

Evidentirajte krijumčarenje sintetičkih katinona u Europi i izbjegnite nove kontrole

Na sve veću raznolikost na tržištu droga ukazuju i dostupnost i konzumacija nekontroliranih sintetskih katinona koji se prodaju kao alternativa kontroliranim stimulansima. Krajem 2021. godine EMCDDA je nadzirao 162 katinona, što ih je, nakon sintetskih kanabinoida, činilo drugom najvećom kategorijom novih psihoaktivnih tvari koje prati Sustav ranog upozoravanja EU-a. Zapljene katinona povećale su se 2020. godine na 3,3 tone, u odnosu na 0,75 tona 2019. godine, a velike zapljene nastavile su se prijavljivati 2021. i 2022. godine. Do navedenog je porasta uglavnom došlo zbog malog broja zapljena *N*-etilheksedrona i dviju tvari, 3-MMC-a i 3-CMC-a, koje su strukturno slične tvarima koje podliježu sustavu međunarodne kontrole, 4-MMC (mefedron) i 4-CMC (klefedron).

Iako su tvari 3-MMC i 3-CMC već nekoliko godina dostupne na europskom tržištu droga, čini se da se

Dostupnost i konzumacija kokaina i dalje su vrlo visoke prema povijesnim standardima

njihova dostupnost povećala oko 2020. godine. Sustav ranog upozoravanja zaprimio je i izvješća o štetnim posljedicama povezanim s navedenim tvarima. Nizozemska je, primjerice, primijetila da se broj otrovanja za koje se sumnja da uključuju 3-MMC povećao s 10 u 2018. na 64 u 2020. godini. Injektiranje sintetskih katinona povezano je s chemsex praksama i marginaliziranim skupinama koje injektiraju droge, gdje je povezana s pojavom izbijanja HIV-a i HCV-a. Zabrinutost u pogledu dostupnosti i uporabe tvari 3-MMC i 3-CMC potaknula je EMCDDA-u da 2021. provede postupak procjene rizika, a Europska komisija predložila je zakonodavstvo kojim bi se te tvari stavile pod kontrolu u Europskoj uniji.

Većina ukupnih količina sintetskih katinona zaplijenjenih 2020. potječe iz Indije, gdje se čini da je masovna proizvodnja predmetnih tvari relativno nova pojava. Prije 2020. godine podrijetlo dostupnih usporedivih pošiljaka bila je Kina. Međutim, Kina je posljednjih godina uvela zakonske kontrole za različite tvari, uključujući 3-MMC i 3-CMC. S obzirom na to da je Kina povijesno bila glavni izvor novih psihoaktivnih tvari otkrivenih u Europi, najnoviji podaci mogu upućivati na veću uključenost drugih država, s kapacitetom unutar njihove kemijske ili farmaceutske industrije za opskrbu Europe novim psihoaktivnim tvarima i prekursorima a što bi moglo rezultirati važnim posljedicama u području kontrole droga.

U Europi se proizvode i sintetski katinoni, ali smatra se da ta proizvodnja do danas predstavlja samo mali dio katinona koji se pojavljuju na tržištu. Međutim, navedeno se može promijeniti s obzirom na to da se od otprilike 2020. godine povećao broj uništenih nezakonitih proizvodnih lokacija za sintetske katinone kao i količina zaplijenjenih kemijskih prekursora.

Intravenska uporaba povezuje se sa štetnijim obrascima konzumacije droga i povećanim rizikom od infekcija koje se prenose krvlju, kao što su HIV i virusni hepatitis

Intravenska uporaba droga u opadanju, ali je i dalje razlog za zabrinutost

Dostupni podaci ukazuju na pad intravenske konzumacije droga u Europi u posljednjih deset godina. Ovdje je navedeno da samo 15 država ima novije (2015. ili kasnije) procjene prevalencije intravenske konzumacije droga. Ti se slučajevi kreću u rasponu od manje od 1 slučaja na 1000 stanovnika u dobi od 15 do 64 godine u Grčkoj, Španjolskoj, Mađarskoj i Nizozemskoj do više od 10 slučajeva na 1000 u Estoniji. Opioidi se navode kao glavno sredstvo intravenske konzumacije droga u svim navedenim državama, a heroin je u prošlosti bio droga povezana s intravenskom konzumacijom u mnogim državama. Navedeno možda više neće biti slučaj. Među korisnicima koji su 2020. godine prvi put uključeni u specijalizirani tretman ovisnosti i kojima je heroin primarno sredstvo ovisnosti, samo 22 % navelo je intravensku konzumaciju kao glavni način primjene, što predstavlja pad u odnosu na 35 % koliko ih je zabilježeno 2013. godine.

Injektiraju se i druge droge, uključujući amfetamine, kokain, sintetske katinone, propisane opioidne i druge lijekove. Međutim, ukupno gledajući, malo je dostupnih podataka o obrascima intravenske konzumacije droga i o razlikama na međunarodnoj razini, kao i u posljedicama za štete povezane s predmetnim načinom unosa. Na primjer, analiza 1392 upotrijebljene šprice koje je u razdoblju od 2020. do 2021. godine prikupila ESCAPE mreža u 8 europskih gradova pokazala je da u 5 gradova polovica ili više šprica sadrži stimulativne tvari. Trećina svih šprica sadržavala je dvije ili više droga, što upućuje na poliuporabu droga ili ponovnu uporabu pribora za injektiranje, a najčešća kombinacija bila je ona stimulativnih i opioidnih droga.

Injektiranje je povezano sa štetnijim obrascima konzumacije droga i povećanim rizikom od krvlju prenosivih infekcija, kao što su HIV i virusni hepatitis. Prisutna je zabrinutost da je pandemija bolesti COVID-19 poremetila distribuciju sterilne opreme za konzumaciju droga i pridonijela padu testiranja na HIV i virusni hepatitis 2020. godine. Slijedom navedenog, važno je pažljivo praćenje budućih trendova, s ciljem utvrđivanja bilo kakvog štetnog učinka pandemije na zdravstvene ishode u navedenom području. Dugoročni trendovi u pogledu novih slučajeva zaraze HIV-om povezanih s intravenskom konzumacijom droga u Europi su u padu. Ipak, u nekim će državama znatan udio intravenskih korisnika droga u nekom trenutku biti zaražen HIV-om. Istraživanja seroprevalencije na podnacionalnoj razini provedena u Estoniji, Litvi, Poljskoj i Rumunjskoj između 2017. i 2020. godine pokazala su da je prevalencija antitijela na HIV među intravenskim korisnicima droga veća od 20 %. Tijekom 2020.

ZARAZNE BOLESTI POVEZANE S DROGAMA

Novi slučajevi HIV-a koji se mogu pripisati intravenskoj konzumaciji droga u 2020. (EU)

5,2 % **563/10 783***

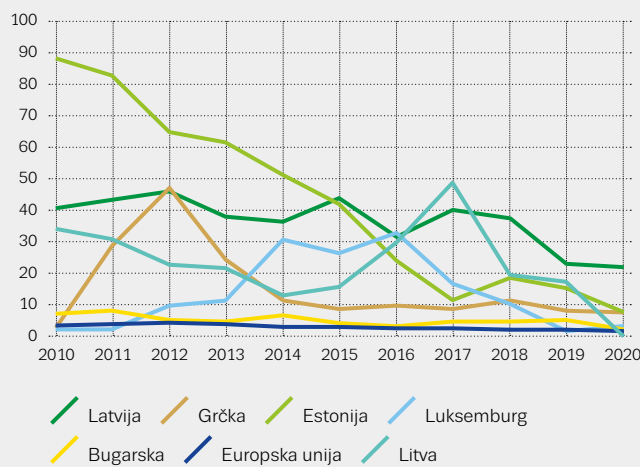
Novi slučajevi AIDS-a koji se mogu pripisati intravenskoj konzumaciji droga

8,6 % **128/1 491***

* Dijagnoze zaraze HIV-om ili AIDS-om s dokumentiranim načinom prijenosa tijekom 2020.

Trendovi u slučajevima HIV-a povezanim s drogom koji se mogu pripisati intravenskoj konzumaciji droga: EU i odabrane zemlje

Slučajeva na milijun stanovnika

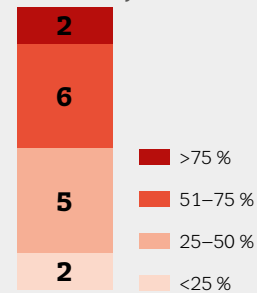

Prevalencija antitijela na HCV među intravenskim korisnicima droga

13–86 %

u 15 država

Zemlje s podacima na nacionalnoj razini

Kronične infekcije HCV-a među intravenskim korisnicima droga 2018. – 2020.

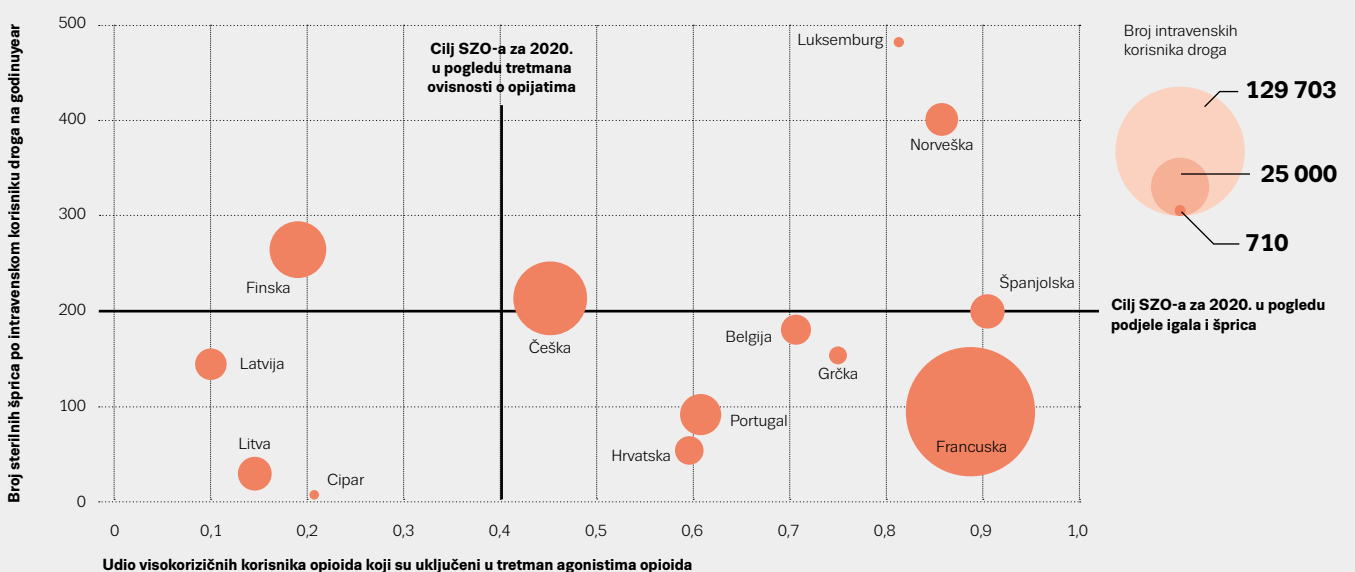
16–49 %

u uzorcima na podnacionalnoj razini u 4 zemlje

Trenutačne zaraze HBV-om, nacionalni podaci, za razdoblje 2018. – 2020. national data for 2018/20

u prosjeku 5,3 % (1,3 – 8,9 %) među intravenskim korisnicima droga

Distribucija igala i šprica te pokrivenost terapijom agonistima opioda u pogledu ciljeva SZO-a za 2020., 2020. ili najnovija dostupna procjena

Pokrivenost se temelji na najnovijim nacionalnim procjenama intravenske konzumacije droga i visokorizične konzumacije opioda koje se uspoređuju s podacima o aktivnosti smanjenja štetnih posljedica (u roku od maksimalno 2 godine). Procjena pokrivenosti tretmanom ovisnosti o opijatima za Belgiju izvedena je iz podnacionalnog istraživanja provedenog 2019.

godine u Europskoj uniji zabilježena su 563 nova slučaja zaraze HIV-om (1,3 na milijun stanovnika) i 128 novih slučajeva razvoja AIDS-a povezanih s intravenskom konzumacijom droga. Više od polovine novih dijagnoza HIV-a kao posljedice intravenske konzumacije droga i dalje se dijagnosticira kasno. Ranija dijagnoza povezana je s boljim ishodima liječenja pa povećanje broja ranih dijagnoza novih infekcija povezanih s drogom mora kontinuirano predstavljati prioritet za intervencije u tom području.

I dalje je potrebno povećati broj službi za tretman i smanjenje štete

Samo su Češka, Španjolska, Luksemburg i Norveška izvijestile o ispunjavanju ciljeva Svjetske zdravstvene organizacije za 2020. godinu u pogledu opskrbe 200 šprica po intravenskom korisniku droga na godinu i pokrivenosti 40 % populacije visokorizičnih korisnika opioida tretmanom opioidnim agonistima. Navedeno ukazuje na postojanje stalne potrebe za povećanjem pokrivenosti tretmana ovisnosti i programa smanjenja šteta za korisnike opijata i intravenske korisnike droga. Prevalencija visokorizične konzumacije opioida među odraslim osobama (15 – 64 godine) procjenjuje se na 0,34 % za odraslu populaciju EU-a, što je jednako broju od 1 milijuna visokorizičnih konzumenata opioida u 2020. godini. U Europskoj je uniji 2020. bilo 514 000 konzumenata uključenih u tretman ovisnosti o opijatima, što upućuje na to da ukupna pokrivenost tretmana iznosi oko 50 %. Međutim, tom se brojkom prikriva činjenica da među zemljama postoje znatne razlike u mjeri u kojoj osobe s problemima povezanim s opijatima vjerojatno mogu pristupiti tretmanu ovisnosti o opijatima, a u nekim je zemljama ta odredba očito nedostatna.

Poznato je i da je ulazak u tretman ovisnosti terapijom opioidnih agonista zaštitni čimbenik u slučaju predoziranja drogom. Procjenjuje se da je u Europskoj uniji 2020. godine zabilježeno najmanje 5800 smrtnih slučajeva zbog predoziranja nezakonitim drogama, što predstavlja procijenjenu stopu smrtnosti zbog predoziranja droga sa 16,7 smrtnih slučajeva na milijun za odraslu populaciju. Većina tih smrtnih slučajeva povezana je s intoksikacijom slijedom poliuporabe droga, koja obično uključuje kombinacije nedopuštenih opioida, drugih nezakonitih droga, lijekova i alkohola. Benzodiazepini se, u kombinaciji s drugim drogama, često spominju u toksikološkim izvješćima o smrtnim slučajevima uzrokovanim uporabom droga u pojedinim državama, a obično nije jasno jesu li oni pojedincu propisani u terapijske svrhe, što vjerojatno nije

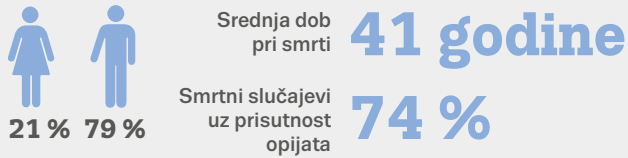
često slučaj. Iako je teško protumačiti podatke, isti ukazuju na to da su benzodiazepini potencijalno uzrokovali neke od smrtnih slučajeva ili pridonijeli njihovom nastanku. Opioidi su prisutni u otprilike tri četvrtine svih smrtnih slučajeva uzrokovanih uporabom droga, što naglašava negativnu ulogu koju navedene tvari imaju kao uzrok smrtnosti uzrokovane uporabom droga. Zabrinjavajuće je da je u pojedinim državama za koje postoje dostupni podaci, kao što su Austrija i Norveška, 2020. godine zabilježen porast broja smrtnih slučajeva zbog heroina/morfija. Međutim, neke su države, poput Njemačke i Švedske, zabilježile pad broja smrtnih slučajeva zbog heroina/morfija. Važno je napomenuti i da su u pojedinim državama, opioidi koji nisu heroin, uključujući metadon i, u manjoj mjeri, buprenorfin, oksikodon i fentanil, bili povezani s velikim udjelom smrtnih slučajeva uslijed predoziranja.

Broj smrtnih slučajeva zbog predoziranja u dobnoj skupini od 50 do 64 povećao se za 82 % između 2012. i 2020. godine. Navedeno odražava trend starenja među visokorizičnim korisnicima droga i, u pojedinim državama, porast smrtnih slučajeva, (često među ženama) povezanih s opioidima koji se izdaju na recept, a koji su možda povezani s upravljanjem boli i zlouporabom lijekova. Slijedom navedenog, prisutna je sve veća potreba za razvojem primjerenijih odgovora za potrebe sve starijeg stanovništva koje pati od kronične bolesti ovisnosti i drugih zdravstvenih problema te za boljim razumijevanjem uporabe opioida među starijim dobним skupinama i njihove povezanosti s negativnim zdravstvenim ishodima.

Poznato je i da je ulazak u tretman ovisnosti terapijom opioidnih agonista zaštitni čimbenik u slučaju predoziranja drogom

SMRTNI SLUČAJEVI UZROKOVANI UPORABOM DROGA

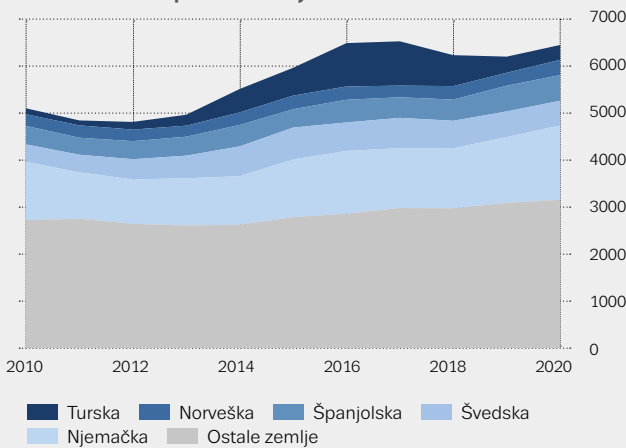
Obilježja

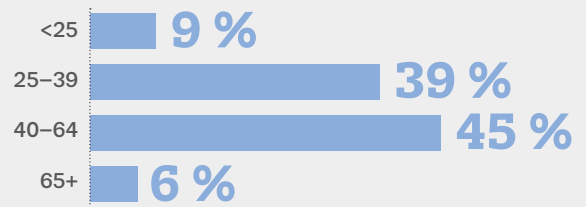
Broj smrtnih slučajeva

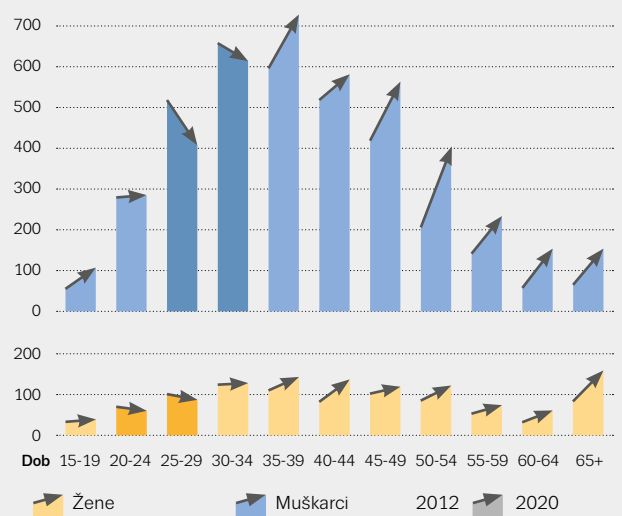
Trendovi u pogledu smrtnih slučajeva uzrokovanih predoziranjem

Dob pri smrti

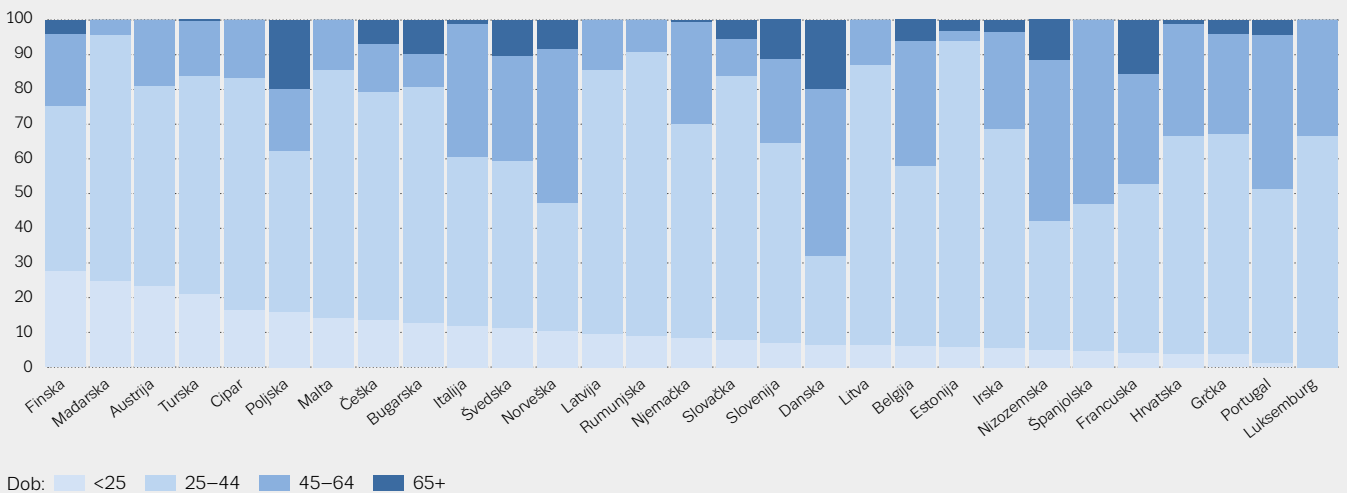
Broj smrtnih slučajeva uzrokovanih drogama koji su zabilježeni u Europskoj uniji 2012. i 2020., ili posljednjim dostupnim godinama, prema dobnoj skupini i spolu

Podaci se odnose na Europsku uniju, osim ako je navedena kao „EU + 2“ (EU, Norveška i Turska). Ako podaci za 2020. nisu bili dostupni, korišteni su podaci za 2019. ili najnoviji podaci. Zbog metodoloških razlika i mogućeg nebilježenja slučajeva u nekim zemljama, postoji mogućnost odstupanja

Dobna raspodjela smrtnih slučajeva uzrokovanih uporabom droga zabilježenih u Europskoj uniji te Norveškoj i Turskoj 2020. ili posljednje godine za koju su dostupni podaci

Postotak

Smanjuju li se tržišta droga na mračnoj mreži (darknet)?

Tehnologija je i dalje ključni pokretač tržišta droga, pri čemu se tržište odvija na darknetu, društvenim mrežama i aplikacijama za trenutačnu razmjenu poruka te putem komunikacijskih tehnologija i šifriranja, s ciljem olakšavanja prodaje droga.

Konkretno, politička i javna zabrinutost raste s obzirom na potencijal da tržišta na darknet-u postanu važniji izvor za nabavu nezakonitih droga. Međutim, analiza ponude droga na tržištima darknet-a koju je proveo EMCDDA pokazala je da su brojni čimbenici, uključujući pandemiju bolesti COVID-19, aktivnosti izvršavanja zakonodavstva i duga razdoblja prekida rada, utjecali na aktivnosti na tržištima droga darknet-a. Na kraju 2021. godine zabilježen je značajan pad procijenjenih prihoda na nešto manje od 30 000 EUR dnevno, što je smanjenje u odnosu na 1 milijun EUR dnevno zabilježenih 2020. godine.

Internetski ekosustav vrlo je dinamičan pa predviđanja o budućim trendovima treba donositi s oprezom. Međutim, primjetne su naznake koje ukazuju na to da su mjere izvršavanja zakonodavstva, prevare i dobrovoljni izlazak s tržišta pridonijeli padu povjerenja potrošača u tržišta na darknet-u kao izvoru ponude. Pojedina istraživanja također ukazuju na to da se vjerojatnost uspješne isporuke droga kupljenih na tim platformama smanjila, što se podudara s razdobljem ograničenja kretanja uslijed pandemije bolesti COVID-19.

Čini se da prodaja droga putem društvenih mreža i aplikacija za trenutačnu razmjenu poruka privlači veći interes te ima tendenciju rasta s obzirom na to da se predmetne tehnologije smatraju sigurnijim, praktičnijim i dostupnijim izvorom ponude. Navedeno ukazuje na postojanje sve veće potrebe za razvojem učinkovitih strategija za praćenje razvoja u predmetnom području, te za razmatranjem iznalaženja potrebnih odgovora

Promjena u proizvodnji i dinamici ponude metamfetamina dovodi do rizika od povećane uporabe

Metamfetamin je u Europi općenito dostupan u obliku praha i obično se konzumira oralno, nazalno ili rjeđe intravenozno. Veliki kristali čistog metamfetamin hidroklorida, poznati kao „led” ili „kristal meth”, prikladni za pušenje, rjeđi su, no ponekad se o njima izvješćuje. Štetne posljedice povezane s metamfetaminom obično se povezuju s intenzivnom konzumacijom, visokim dozama ili dugotrajnom konzumacijom koja je često povezana s injektiranjem ili pušenjem među ranjivim skupinama. Uporaba metamfetamina u Europi u prošlosti je bila koncentrirana u Češkoj, ali se kasnije proširila u Slovačku, te je zabilježena u pojedinim baltičkim zemljama i Njemačkoj. U navedenim državama prisutna je većina korisnika koji započinju tretman zbog problema povezanih s konzumacijom metamfetamina u Europskoj uniji. Međutim, iako su ukupne razine uporabe i dalje vrlo niske, trenutačno postoje dokazi koji ukazuju na to da se uporaba i dalje širi u zemlje zapadne i južne Europe.

Za proizvodnju metamfetamina u Europi povijesno su karakteristični mali lokalni „kuhinjski” laboratoriji u kojima se upotrebljavaju kemijski prekursori / prekursori / kemijski prekursori dobiveni iz lijekova. Međutim, posljednjih godina u Nizozemskoj i Belgiji otkrivene su velike lokacije s drukčijom metodom proizvodnje, a navedeno je područje važno i za proizvodnju amfetamina i MDMA-a u sličnim postupcima. U predmetnom je području zabilježena i određena suradnja između europskih i meksičkih kriminalnih skupina u proizvodnji velikih količina metamfetamina uz pomoć novih proizvodnih postupaka, koja je povezana i sa srednjim do velikim nezakonitim laboratorijima. Navedeno izaziva zabrinutost da Europa sada ima važniju ulogu u globalnoj opskrbi, pri čemu se metamfetamin proizvodi za izvoz na vrlo profitabilna tržišta u neeuropskim državama. Navedena bi proizvodnja mogla biti od utjecaja i na konzumaciju u Europskoj uniji, pri čemu brojne države članice EU-a, uključujući Češku i Njemačku, navode da je Nizozemska vjerojatan izvor nekih od nedavno otkrivenih količina metamfetamina.

Metamfetamin koji se proizvodi u Meksiku i Africi također se krijumčari u Europu. Krijumčarene količine kreću se u rasponu od malih količina putem poštanskih paketa povezanih s kupnjom na darknet-u do više tonskih pošiljaka uvezenih iz Meksika, namijenjenih za pretovar iz Europe na druga tržišta, s potencijalom za doprinos povećanoj dostupnosti unutar Europske unije.

Ukratko, promjene u proizvodnji i krijumčarenju metamfetamina stvorile su potencijal povećane dostupnosti istog u Europi. S obzirom na štetne posljedice povezane s metamfetaminom i njegovu glavnu ulogu u problematiki droga na međunarodnoj razini, nameće se potreba bolje pripremljenosti Europe za prepoznavanje i pravovremenu reakciju na sve znakove daljnje difuzije u proizvodnji ili uporabi. S ciljem postizanja navedenog, razlikovanje metamfetamina i amfetamina u prikupljanju i izvješćivanju na nacionalnoj razini ključno je za otkrivanje povećane dostupnosti, uporabe i štetnih posljedica. Forenzičko profiliranje za utvrđivanje izvora zapljena metamfetamina i razmjenu informacija te podizanje svijesti o promjenjivoj dinamici ponude i posljedicama na međunarodnoj razini također će pridonijeti većoj pripravnosti. Posebna je pozornost potrebna s ciljem otkrivanja naznaka porasta krijumčarenja metamfetamina u Europu, pri čemu se koriste već uspostavljene rute krijumčarenja heroina. Detaljna analiza metamfetamina i kokaina dostupna je u prva dva modula novog izvješća EMCDDA-a i Europol, [EU Drug Markets](#).

Međunarodna situacija: novi izazovi i moguće prijetnje

Izvjешća iz Turske o povećanoj uporabi i zapljenama metamfetamina, uključujući u tekućem obliku, mogu upućivati na to da se on već uvozi iz Afganistana. Međutim, trenutačno postoji vrlo malo dokaza o njegovom znatnijem krijumčarenju iz Afganistana u Europsku uniju. Međutim, isto je podložno promijeni te izaziva dodatnu zabrinutost u pogledu proizvodnje i uporabe metamfetamina u Europi. Općenito, na problematiku droga u Europi mogu utjecati važne promjene koje se događaju na međunarodnoj razini. U ovogodišnjem izvješću razmatramo dva nedavna razvoja koja predstavljaju značajnu humanitarnu krizu za uključene države, koja u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju mogu utjecati i na različita područja problematike droga, a za koje je potrebno pronaći odgovor na razini Europske unije.

Razvoj događaja u Afganistanu: posljedice za europska tržišta droga

Afganistan i dalje predstavlja najvećeg svjetskog proizvođača nezakonitog opijuma i heroina te glavni izvor heroina dostupnog u Europi. U srpnju 2021. godine uzgoj opijumskog maka procijenjen je na 177 000 hektara, što čini 85 % globalne nezakonite proizvodnje opijuma. Nedavno je zabilježena i proizvodnja metamfetamina s velikim razmjerom efedre, praćena povećanim zapljenama na nekim od poznatih ruta krijumčarenja heroina.

U kolovozu 2021. godine američke i druge snage NATO-a povukle su se iz Afganistana, a talibani su preuzeli kontrolu, što je produbilo tamošnju gospodarsku i humanitarnu krizu. Afganistansko gospodarstvo i državni proračun uvelike ovise o razvojnoj pomoći, koja je sada uglavnom zamrznuta. Siromaštvo i nesigurnost u prošlosti su potaknuli uzgoj, proizvodnju i krijumčarenje nezakonitih droga. Stoga trenutačna situacija u Afganistanu stvara potencijal za povećanje navedenih aktivnosti, što može rezultirati negativnim posljedicama za tranzitne države i europsko tržište droga. Svaki porast problematike droga u Afganistanu vjerojatno će dodatno opteretiti već oslabljen sustav javnog zdravstva, u kojem su službe za osobe s poteškoćama ovisnosti i dalje slabo razvijene.

Europa se mora pripremiti za moguće posljedice promjena u Afganistanu

Povijesno gledano, talibani su ostvarili prihode od oporezivanja gospodarstva koje se temelji na nezakonitim drogama te su nedavno najavili zabranu proizvodnje, prodaje i krijumčarenja nezakonitih droga. Međutim, čini se da se do danas zabrana u velikoj mjeri ne provodi te postoje naznake nastavka ili čak porasta uzgoja maka u 2021. godini, koji predstavlja ključan izvor prihoda za mnoga ruralna kućanstva. Slijedom navedenog, pad tokova droga prema Europskoj uniji vjerojatno se neće smanjiti u kratkoročnom razdoblju, dok je srednjoročna do dugoročna slika manje jasna. Trenutačne financijske poteškoće s kojima se Afganistan suočava potencijalno ukazuju na porast važnosti prihoda od droga, a što bi potencijalno moglo rezultirati povećanjem trgovine heroinom u Europi i na drugim tržištima. S druge strane, zabrana proizvodnje mogla bi rezultirati padom ponude heroina na europskom tržištu. U tom bi slučaju bilo važno pratiti učinak smanjene ponude heroina na obrasce uporabe droga i traženje pomoći, te uvesti mjere za smanjenje mogućnosti bilo kakve zamjene heroina sintetskim opioidima ili drugim tvarima.

Izvešća pokazuju da se proizvodnja metamfetamina nastavlja u glavnom proizvodnom centru u pokrajini Farah. Implementacija zabrane žetve efedre, koja se upotrebljava za proizvodnju metamfetamina, vjerojatno će biti izazovna s obzirom na to da se ista uzgaja u divljini u brojnim područjima Afganistana. Posljednjih godina zaplijenjene su rekordne količine metamfetamina za koje se smatra da potječe iz Afganistana duž glavnih ruta krijumčarenja heroina prema Europi. Primjerice, Turska je 2020. godini zabilježila zapljenu od 4 tone metamfetamina, što je porast u odnosu na 1 tonu zaplijenjeno tijekom 2019. godine. Proizvođači sa sjedištem u Europi trenutačno opskrbljuju većinu tržišta metamfetamina u EU-u. Ključna pitanja bit će mogu li Europa postati tržište konzumenata metamfetamina proizvedenih u Afganistanu te kako će i hoće li poduzete mjere u Afganistanu utjecati na buduću proizvodnju te droge?

Europa se stoga treba pripremiti za moguće posljedice promjena koje se događaju u Afganistanu. Od ključne je važnosti praćenje uzgoja maka i proizvodnje opijuma, heroina i metamfetamina. U odnosu na navedeno, nameće se potreba daljinskog istraživanja uzgoja opijuma, uz suradnju s regionalnim državama i međunarodnim partnerima, s ciljem pružanja pravodobnih informacija o tokovima krijumčarenja. Važno je pratiti i trgovinu prekursora za droge, posebno anhidridom octene kiseline, te spriječiti njihovo preusmjeravanje. Potrebno je pružiti podršku kemijskom profiliranju metamfetamina, zaplijenjenog duž krijumčarskih puteva heroina u Europu, a kako bi se utvrdilo njegovo podrijetlo.

Rat u Ukrajini povećava nesigurnost u pogledu situacije s drogom u Europi

Invazija Rusije na Ukrajinu u veljači 2022. godine dovela je do velike destabilizacije i humanitarne krize. Napad je uzrokovao tragične gubitke života izravno povezane s borbom te neizravno potkopavanjem zdravstvenog i socijalnog sustava Ukrajine. Mnogi Ukrajinci potražili su utočište u Europskoj uniji i time stvorili potrebu za velikim humanitarnim odgovorom. Trenutačna situacija vjerojatno će imati i kontinuirane posljedice na globalna, europska i nacionalna gospodarstva.

U vrijeme pisanja ovog teksta prerano je za procjenu postojećih posljedica na tržište droga, uporabu droga ili pružanje usluga za osobe koje imaju poteškoća s konzumacijom droga. Osobe koje su pristupile tretmanu ovisnosti u Ukrajini činit će mali dio ukupnog broja osoba koje traže utočište u Europskoj uniji. Neovisno o navedenom ti će korisnici zahtijevati brzu reakciju država, s ciljem osiguravanja kontinuirane skrbi prilagođene njihovim specifičnim potrebama, a što će potencijalno uključivati usluge koje se pružaju na njihovu jeziku. Općenito, osobe koje bježe od sukoba vjerojatno su pretrpjele ozbiljan psihološki stres, zbog čega su potencijalno osjetljivije na probleme zlouporabe droga, posebno u slučaju nedostupnosti odgovarajućih zdravstvenih službi i službi za podršku.

Iako još nisu poznati, srednjoročni do dugoročni učinci rata u Ukrajini, potencijalno bi mogli rezultirati značajnim posljedicama na krijumčarske rute i funkcioniranje tržišta droga, stvaranjem novih ranjivosti ili izbjegavanjem područja povećane sigurnosti od strane krijumčarskih skupina.

Stoga, postoji hitna potreba za procjenom i rješavanjem zdravstvenih potreba i potreba za podrškom osoba koje bježe od rata u Ukrajini i konzumiraju drogu. Navedeno će vjerojatno dodatno opteretiti postojeće službe, posebno u državama EU-a koje graniče s Ukrajinom. Ključni zahtjevi vjerojatno će obuhvatiti kontinuitet tretmana, jezične usluge te pružanje usluga smještaja i potpore socijalnoj skrbi. U odnosu na buduće perspektive, srednjoročne i dugoročne posljedice rata mogle bi potencijalno biti duboke i zahtijevat će ciljano praćenje situacije s ciljem pridonosa razvoju odgovarajućih političkih i operativnih odgovora.

PONUĐA, PROIZVODNJA I PREKURSORI DROGA | Nastavlja se rast proizvodnje sintetskih droga u Europi

Južna Amerika, Zapadna Azija i Sjeverna Afrika i dalje predstavljaju važna izvorišta nezakonitih droga koje ulaze u Europu, a Kina i Indija važne su izvorišne zemlje za nove psihoaktivne tvari. Također, često se navodi da se prekursori i povezane kemikalije nabavljaju iz Kine. Nedavne promjene na nezakonitom tržištu droga u Europi uključuju inovacije u proizvodnji droga i krijumčarskim metodama, stvaranje novih krijumčarskih ruta i partnerstva između europskih i neeuropskih mreža organiziranog kriminala.

Europa je i regija u kojoj se proizvode kanabis i sintetske droge; kanabis se uglavnom proizvodi za konzumaciju u Europi, dok se sintetske droge proizvode i za tržišta izvan EU. Tijekom 2020. otkriveno je i zatvoreno više od 350 laboratorija, a diversifikacija postaje sve očitija u primijenjenim proizvodnim procesima, pri čemu je otkriveno više srednjih i velikih proizvodnih postrojenja. Tijekom 2020. godine zatvoreno je i više laboratorija za proizvodnju kokaina nego 2019. godine, uključujući i pojedina velika postrojenja. Osim toga, zatvoren je sve veći broj proizvodnih pogona katinona te je 2020. godine zaplijenjeno više kemijskih prekursora za njegovu proizvodnju. Nezakonita proizvodnja droga i dalje predstavlja izazov za provedbu zakona, regulativu i okoliš sa složenim zdravstvenim i socijalnim posljedicama.

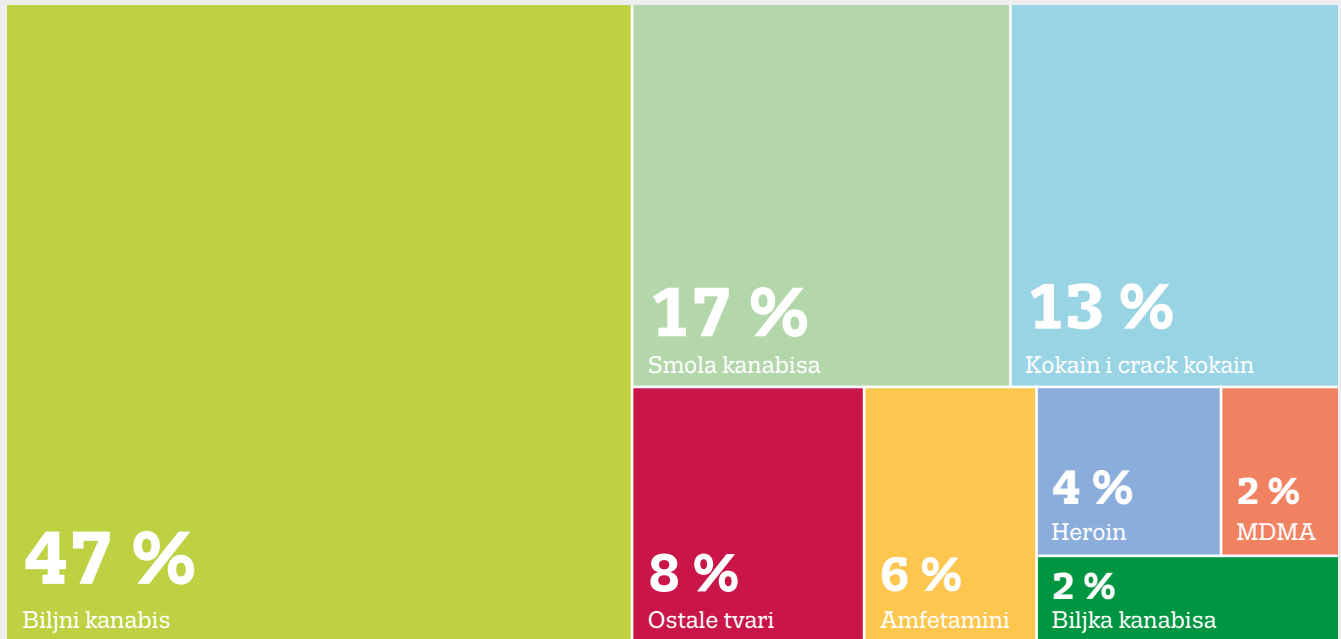
KLJUČNI TRENDOWI U PONUDI DROGA

- U Europskoj je uniji 2020. godine zabilježeno oko 1 milijun zapljena, a najčešće su bili zaplijenjeni proizvodi kanabisa.
- Broj zapljena smole kanabisa (– 72 %), kokaina (– 7 %), amfetamina (– 7 %) i heroina (– 52 %) bio je manji 2020. nego 2010. godine.
- Najveći porast, izražen u postocima, a zabilježen u broju zapljena između 2010. i 2020. godine otpada na zapljene MDMA-a (+ 129 %) i metamfetamina (+ 107 %), dok se broj zapljena biljnog kanabisa umjereno povećao (+ 19 %).
- Pokazatelji trendova pokazuju da su se, osim smole kanabisa i heroina, količine zaplijenjenih droga u Europskoj uniji povećale u razdoblju od 2010. do 2020. godine, a posebno u posljednjih pet godina.
- Između 2010. i 2020. godine najveći porast, izražen u postocima, u zaplijenjenim količinama odnosio se na metamfetamin (+ 477 %), amfetamin (+ 391 %), biljni kanabis (+ 278 %), kokain (+ 266) i MDMA (+ 200 %). U Europi postoje velika tržišta korisnika navedenih droga, no vjerojatno porast zaplijenjenih količina barem djelomično odražava veću ulogu Europe kao mjesta proizvodnje, izvoza i provoza tih droga.
- Najmanji porast zapljena između 2010. i 2020. godine nastupio je za smolu kanabisa (+16 %), dok su se zapljene heroina (–2 %) smanjile tijekom navedenog razdoblja.
- Tumačenje trendova u zapljenama droga otežano je zbog činjenice da na njih utječu strategije i prioritete policije i zakonodavnih tijela, učinkovitost ili neučinkovitost krijumčarskih skupina u svom prikrivanju, te sve temeljne promjene u dostupnosti i uporabi.

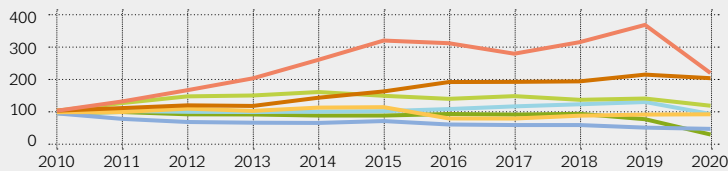
ZAPLJENE DROGA U EUROPSKOJ UNIJI

Broj prijavljenih zapljena droga, raščlamba prema pojedinim drogama, 2020.

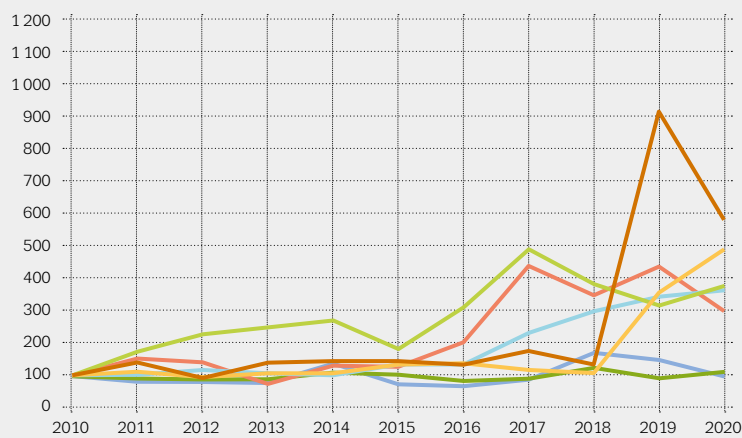
Broj zapljena droga u Europskoj uniji, pokazatelji trendova 2010. – 2020.

Indeks (osnova = 100)

Količina zaplijenjenih droga u Europskoj uniji, pokazatelji trendova 2010. – 2020.

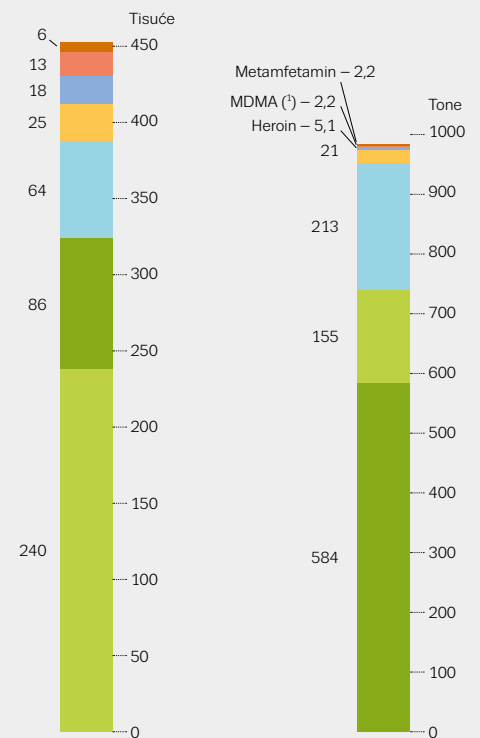
Indeks (osnova = 100)

Metamfetamin MDMA (†) Kokain Biljni kanabis Amfetamin Heroin Smola kanabisa

Broj zapljena u 2020.

Količina zaplijenjena 2020.

Pokazatelji trendova odražavaju relativne promjene u zapljenama droga tijekom desetogodišnjeg razdoblja, ali ne upućuju na stvarne količine.

(†) MDMA tablete pretvorene su u ekvivalente mase uz pretpostavku mase od 0,25 grama MDMA-e po tableti.

KLJUČNI TRENDVI KRŠENJA ZAKONA O DROGAMA

- Procjenjuje se da je u Europskoj uniji 2020. godine zabilježeno 1,5 milijuna slučajeva kršenja zakona o drogama, što je porast od 15 % u odnosu na 2010. godinu. Više od polovice spornih kaznenih djela (64 % ili 1 milijun) odnosi se na konzumaciju ili posjedovanje za osobnu uporabu.
- Od procijenjenih 1,5 milijuna slučajeva kaznenih djela povezanih s drogama, droga navedena u toj vrsti kaznenog djela zabilježena je u nešto manje od milijun kaznenih djela, od čega je 740 000 bilo povezano s posjedovanjem ili uporabom, 171 000 s kaznenim djelima u vezi s ponudom, a u 11 000 slučajeva bila je riječ o drugim vrstama kaznenih djela.
- Kršenja zakona povezano s ponudom droga i dalje su na višim razinama nego 2010. godine za sve droge osim heroina.

KLJUČNI PODACI O PROIZVODNJI I PREKURSORIMA U EU-U ZA 2020.

- Kanabis:** Države članice EU-a prijavile su zapljene od 2,8 milijuna biljaka kanabisa tijekom 2020. godine (2,8 milijuna tijekom 2019.).
- Heroin:** Četiri pogona za proizvodnju heroina zatvorena su u Europskoj uniji (dva u Belgiji i dva u Češkoj). Četiri zapljene prekursora heroina, anhidrida octene kiseline, u ukupnoj količini od 920 litara (26 000 litara tijekom 2019.) prijavile su četiri države članice EU-a (Belgija, Estonija, Nizozemska, Austrija).
- Kokain:** Španjolska je izvijestila o zatvaranju tri laboratorija za proizvodnju kokaina, a Nizozemska je prijavila 20 (svi laboratoriji za sekundarnu ekstrakciju, od kojih su neki bili veliki), što je povećanje u odnosu na 15 lokacija otkrivenih 2019. godine. Belgija je izvijestila da se prerada kokaina odvijala i u dvama obustavljenim postrojenjima za proizvodnju heroina.
- Amfetamin i metamfetamin:** Tijekom 2020. godine Belgija (13), Njemačka (12), Nizozemska (44), Poljska (4) i Švedska (5) prijavile su 78 laboratorija za amfetamine koji su 2019. godine zatvoreni (38). Osim toga, u Europskoj uniji 2020. godine zaplijenjeno je 5 500 litara BMK-a (14 500 litara tijekom 2019.) i 31 tona MAPA-e (31 tona tijekom 2019.), odnosno kemikalija prekursora za proizvodnju amfetamina i metamfetamina.
- Devet država članica EU-a prijavilo je zatvaranje 213 laboratorija za proizvodnju metamfetamina, uključujući nekoliko srednje velikih i velikih postrojenja u Belgiji (3) i Nizozemskoj (32). U Češkoj je 2020. godine otkriveno 160 uglavnom malih i srednjih laboratorija za proizvodnju metamfetamina (234 laboratorija 2019. godine). Zapljene efedrina i pseudoefedrina u ukupnoj količini od 234 kilograma (u prahu i tabletama) prijavilo je 12 država članica EU-a 2020. godine (640 kilograma tijekom 2019. godine od strane 10 država članica EU-a).
- MDMA:** Nizozemska je prijavila zatvaranje 24 laboratorija za proizvodnju MDMA-a (28 u 2019. godini), tri u Belgiji te po jedan u Njemačkoj i Poljskoj. Zapljene prekursora za MDMA smanjile su se 2020. godine na 2 tone, u usporedbi sa 7 tona iz 2019. godine.
- Katinoni:** Tijekom 2020. godine zatvoreno je 15 proizvodnih pogona za sintetski katinon (5 u 2019. godini.) u Nizozemskoj (2) i Poljskoj (13), uključujući pojedina velika postrojenja. Zapljene prekursora za sintetske katinone povećale su se s 438 kilograma u 2019. godini na 860 kilograma u 2020. godini, a gotovo sve su se odvale u Njemačkoj (450 kilograma) i Nizozemskoj (405 kilograma).
- Sintetski opijati:** Više od 33 kilograma *N*-fenetil-4-piperidona (NPP), prekursora za fentanil, zaplijenjeno je 2020. godine u dva odvojena slučaja u Estoniji (33 kilograma 2019. godine).
- Ostale droge:** Belgija (1) i Nizozemska (1) prijavile su zatvaranje laboratorija za ketamin, pri čemu je nizozemska lokacija u velikoj mjeri pretvarala GBL u GHB. Dva proizvodna pogona za *N,N*-dimetiltriptamin (DMT) zatvorena su u Nizozemskoj i jedan u Belgiji.
- Mjesta davanja:** Tijekom 2020. godine Belgija i Nizozemska prijavile su otkrivanje 181 odlagališta otpada i opreme za proizvodnju droga (204 u 2019.).

Sažetak zapljena predviđenih prekursora i nekontroliranih kemijskih tvari u EU-u koji se upotrebljavaju za odabrane droge proizvedene u Europskoj uniji 2020.

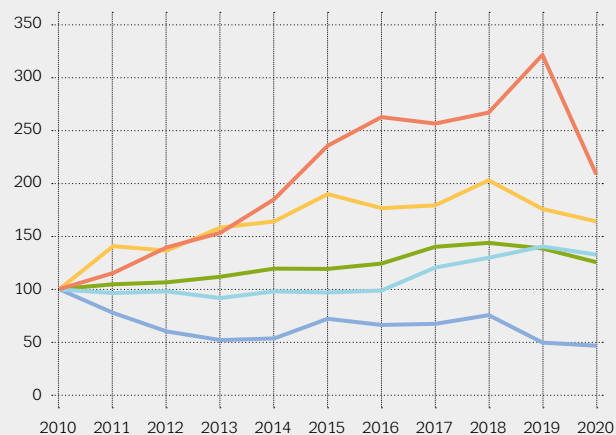
Prekursor	Broj	Količina
MDMA ili povezane tvari		
Derivati glicina PMK-a (u kilogramima)	11	1 435
Piperonal (kg)	1.	1.
PMK (litara)	7	639
Safrol (litara)	1.	14
Amfetamin i metamfetamin		
APAA (u kilogramima)	9	1 447
APAAN (kg)	3	24
Benzaldehid (kg)	6	403
Benzilcijanid (kg)	2	240
BMK (litara)	48	5 557
EAPA (litara)	2	172
Derivati glicina BMK-a (u kilogramima)	11	1 235
MAPA (kg)	47	31 700
PAA (u kilogramima)	4	31
Heroin		
Anhidrid octene kiseline (litara)	4	921
Fentanil i derivati fentanila		
NPP (kg)	2	33
Katinoni		
2-bromo-4-kloropropiofenon (kg)	2	406
2-bromo-4-metoksipropiofenon (kg)	1.	50
2-bromo-4-metil-propiofenon (kg)	5	407

Kako bi se osiguralo jasno tumačenje tih podataka, ukupni iznosi za tvari koje su prijavljene u litrama i kilogramima izraženi su u kilogramima.

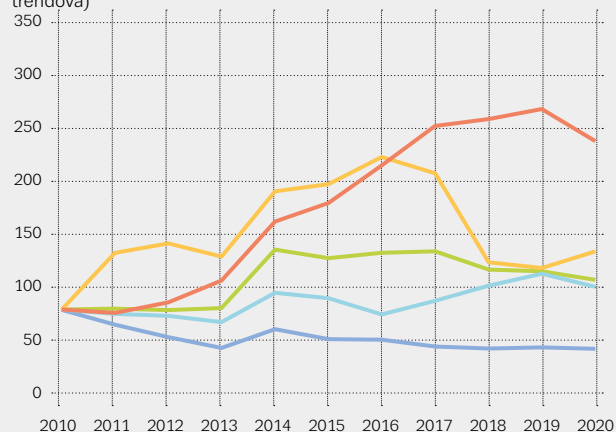
KAZNENA DJELA POVEZANA S DROGAMA

Kaznena djela povezana s uporabom droga ili posjedovanjem za uporabu ili ponudom droga u Europskoj uniji: pokazatelji trendova i prijavljena kršenja zakona tijekom 2020.

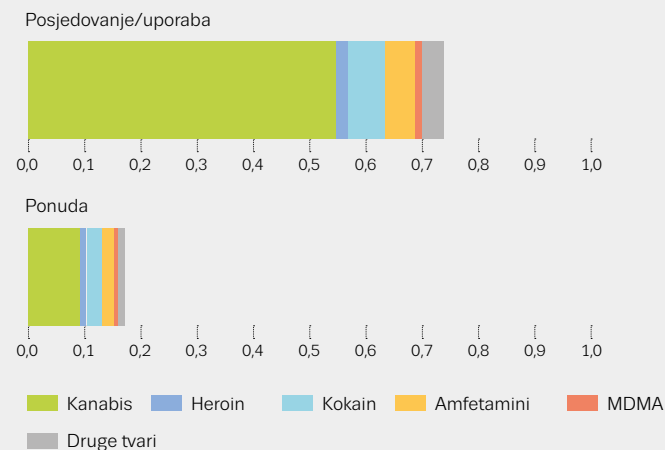
Slučajevi kršenja zakona povezani s ponudom (pokazatelji trendova)

Kršenja zakona povezana s posjedovanjem/uporabom (pokazatelji trendova)

Broj kaznenih djela (milijun)

Podaci se odnose na slučajeve kršenja zakona u kojima je zabilježena droga.

KANABIS | Sve složenije tržište kanabisa

Čini se da ograničenja putovanja povezana s pandemijom bolesti COVID-19 imaju određeni učinak na krijumčarenje biljnog kanabisa iz zapadnog Balkana i smole kanabisa iz Maroka. Nacionalno proizveden kanabis 2020. godine potencijalno je postao važniji izvor za europsko tržište. Primjerice izvješća o povećanim velikim biljnim zapljenama podrijetlom iz Španjolske ukazuju na to da bi ona mogla postati važniji dobavljač za tržište EU-a. Također je uočena sve veća raznolikost asortimana proizvoda od kanabisa dostupnih u Europi, s ekstraktima i jestivim proizvodima s visokim udjelom THC-a i proizvodima od CBD-a s niskim udjelom THC-a koji se komercijalno stavljaju na tržište. Zabrinjavajući je činjenica da je tijekom 2021. godine više država zabilježilo proizvode od kanabisa s primjesama opasnih sintetskih kanabinoida, koji predstavljaju rizik za zdravlje korisnika. Udio novih osoba koje su započele tretman, a navele su kanabis kao glavno sredstvo ovisnosti, smanjio se 2020. godini u jednoj trećini država članica EU-a. Preliminarni podaci za 2021. godinu upućuju na to da se navedeni pad može objasniti smanjenjem broja tražitelja pomoći tijekom pandemije ili službi koje daju prednost tretmanu drugih sredstava ovisnosti, kao što su opiodi.

KLJUČNI PODACI I TRENDOWI

- Tijekom 2020. godine države članice EU-a prijavile su 86 000 zapljena smole kanabisa u količini od 584 tona (464 tone tijekom 2019. godine) i 240 000 zapljena biljnog kanabisa u količini od 155 tona (130 tona tijekom 2019. godine). Nadalje, Turska je prijavila 8300 zapljena smole kanabisa u količini od 37,5 tona i 46 900 zapljena biljnog kanabisa u količini od 56,3 tone.
- Tijekom 2020. godine prijavljeno je otprilike 642 000 slučajeva kršenja zakona povezanih s uporabom ili posjedovanjem kanabisa (625 000 tijekom 2019. godine), uz 93 000 slučajeva kršenja zakona povezanih s ponudom (102 000 tijekom 2019. godine).
- Prosječni udio THC-a u smoli kanabisa 2020. godine iznosio je 21 %, gotovo dvostruko više, odnosno, 11 % više nego u biljnom kanabisu.
- Službe za testiranje sastava droga zaprimaju više uzoraka proizvoda od kanabisa, što odražava raznolikost proizvoda i nesigurnost korisnika, a u sedam europskih gradova zabilježile su povećanje u 2021. godini.
- Uporaba kanabisa u posljednjih 12 mjeseci među stanovnicima EU-a u dobi od 15 do 34 godine procjenjuje se na 15,5 %. Procjenjuje se da je među osobama u dobi od 15 do 24 godine 19,1 % (9,0 milijuna) upotrijebilo kanabis u prošloj godini, a 10,4 % (4,9 milijuna) tijekom posljednjeg mjeseca.
- U Internetskom istraživanju o drogama EU-a za 2021. godinu utvrđeno je da je biljni kanabis konzumiralo 95 % ispitanika koji su konzumirali kanabis u posljednjih 12 mjeseci, u usporedbi s 32 % ispitanika koji su konzumirali smolu kanabisa, 25 % jestive proizvode kanabisa i 17 % ekstrakte kanabisa. Pandemija je utjecala na obrasce konzumacije kanabisa, pri čemu je zabilježen porast konzumacije kod redovnih korisnika biljnog kanabisa i pad konzumacije rekreativnih korisnika.
- Kanabis je najčešće prijavljivana tvar Euro-DEN Plus mreže bolnica tijekom 2020. godine, a bio je uključen i u 23 % slučajeva akutnih intoksikacija drogama (27 % u 2019. godini), obično u kombinaciji s drugim tvarima.
- Od 31 grada za koji postoje usporedivi podaci za 2021. godinu, 13 ih je prijavilo godišnje povećanje metabolita kanabisa THC-COOH u uzorcima otpadnih voda.
- Dostupni podaci za 2020. godinu iz 25 država pokazuju da je otprilike 80 000 osoba u Europi započelo sa specijaliziranim tretmanom ovisnosti zbog poteškoća povezanih s uporabom kanabisa, a njih oko 43 000 je prvi puta pristupilo tretmanu. Kanabis je najčešće prijavljeno primarno sredstvo ovisnosti koje navode novi korisnici, a otpada na 45 % svih korisnika koji su prvi puta uključeni u tretman u Europi.

KANABIS

SMOLA

Zapljene

Broj

Količina

Maloprodajna cijena
(EUR/g)

Veleprodajna cijena
(EUR/kg)

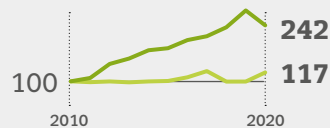

Maloprodajna potentnosti
(% THC-a)

Pokazatelji trendova

Maloprodajna cijena i potentnost

BILJKA

Zapljene

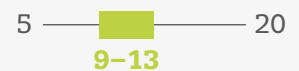
Broj

Količina

Maloprodajna cijena
(EUR/g)

Veleprodajna cijena
(EUR/kg)

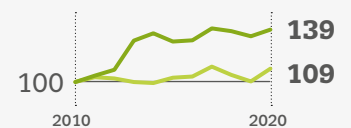

Maloprodajna potentnosti
(% THC-a)

Pokazatelji trendova

Maloprodajna cijena i potentnost

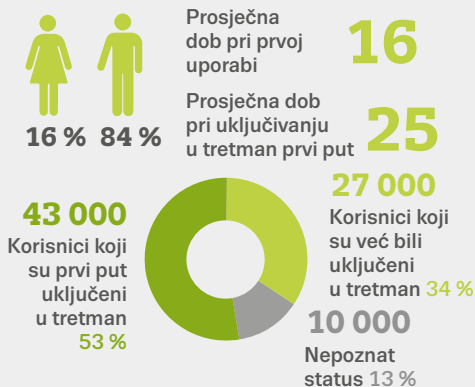

EU + 2 odnosi se na države članice EU-a, Tursku i Norvešku.

Cijena i potentnost proizvoda od kanabisa: nacionalne srednje vrijednosti – minimum, maksimum i interkvartilni raspon. Obuhvaćene zemlje razlikuju se prema pokazateljima.

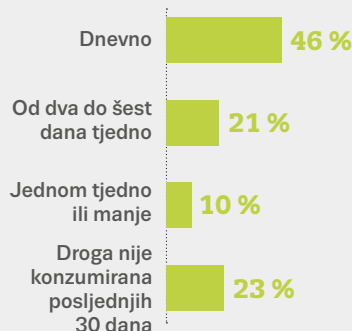
Korisnici koji započinju tretman

Obilježja

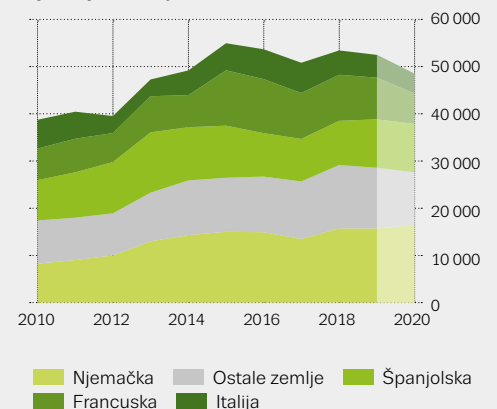

Učestalost uporabe tijekom prethodnog mjeseca

Prosječna uporaba 5,3 dana tjedno

Trendovi povezani s korisnicima koji su prvi put uključeni u tretman

Osim za trendove, podaci se odnose na sve konzumente koji su započeli tretman, a kanabis im je primarna droga. Kad je riječ o korisnicima koji su prvi put uključeni u tretman, trendovi se temelje na podacima za 22 zemlje. U grafikon trendova uključene su samo zemlje s podacima za najmanje 9 od 11 godina. Vrijednosti koje nedostaju interpolirane su iz najbližih godina. Zbog promjena u protoku podataka na nacionalnoj razini, podaci od 2014. nadalje za Italiju nisu usporedivi s podacima za prethodne godine. Zbog prekida u pružanju usluga zbog pandemije bolesti COVID-19 podatke za 2020. potrebno je tumačiti s oprezom.

KOKAIN | Dosad neviđene zapljene kokaina naglašavaju prijetnje zdravlju

Ukupno gledajući, pokazatelji ukazuju na održanu visoku razinu dostupnosti i uporabe kokaina u Europi, sukladno povijesnim standardima. Tijekom 2020. godine zaplijenjena je rekordna količina od 213 tona kokaina. Porast broja zatvorenih laboratorija za proizvodnju kokaina 2020. godine, zapljene sirovina uvezenih iz Južne Amerike i povezanih kemikalija zajedno ukazuju na veliku preradu kokaina u Europi. Iako su u pokazateljima o uporabi kokaina tijekom 2020. godine zabilježena određena smanjenja, čini se da su ista kratkotrajna, a preliminarni podaci za 2021. godinu ukazuju na povratak na predpandemijske razine. Izvješća o povećanoj uporabi crack kokaina u malom, ali rastućem broju europskih država također ukazuju na porast konzumacije kokaina među visokorizičnim korisnicima droga. Zbirnim promatranjem podataka može se zaključiti da je uloga kokaina zastupljena u zdravstvenim poteškoćama povezanim s konzumacijom droga u Europi.

KLJUČNI PODACI I TRENDOWI

- Tijekom 2020. godine države članice EU-a prijavile su 64 000 zapljena kokaina ukupne količine od 213 tona (202 tone 2019.). Belgija (70 tona), Nizozemska (49 tona) i Španjolska (37 tona) zaplijenile su gotovo 75 % ukupne količine zapljena.
- Tijekom 2020. godine, prosječna čistoća kokaina na maloprodajnoj razini u Europi kretala se od 31 % do 80 %, dok je polovina država prijavila prosječnu čistoću između 54 % i 68 %. Čistoća kokaina u porastu je tijekom proteklog desetljeća, a 2020. godine dosegla je razinu 40 % višu od usporedne 2010. godine.
- Tijekom 2020. zabilježeno je i 91 000 slučajeva kršenja zakona povezanih s uporabom ili posjedovanjem kokaina, što je i dalje uzlazno u odnosu na prethodne četiri godine.
- Istraživanja u Europskoj uniji pokazuju da je gotovo 2,2 milijuna osoba u dobi od 15 do 34 godine (2,2 % te dobne skupine) prošle godine konzumiralo kokain. Od 14 europskih država koje od 2019. godine provode istraživanja i dostavljaju intervale pouzdanosti, njih je osam prijavilo povećane procjene u odnosu na prethodno usporedivo istraživanje, četiri su zabilježile stabilan trend, a dvije su zabilježile nižu procjenu.
- Pad ostataka kokaina u otpadnim vodama uočen je u 2020. godini u većini gradova za koje postoje podaci o komunalnim otpadnim vodama za 2019. i 2020. godinu. Podaci za 2021. godinu pokazuju povećanje broja ostataka kokaina u 32 od 58 gradova u usporedbi s 2020. godinom, dok u 12 gradova nije zabilježena promjena, a u 14 gradova zabilježen je pad.
- Tijekom 2020. godine, kokain je bio drugo najčešće prijavljivano glavno sredstvo ovisnosti kod osoba koje su prvi put započele tretman ovisnosti, a navelo ga je 14 000 korisnika ili 15 % svih osoba koje su prvi put započele tretman.
- Kokain je 2020. godine bio druga najčešće prijavljivana tvar bolnica Euro-DEN Plus mreže, a bio je prisutan u 21 % slučajeva akutnih intoksikacija drogama. Broj slučajeva povezanih s kokainom smanjio se za 15 % u razdoblju od 2019. do 2020. godine
- Od 22 države koje su dostavile podatke, kokain je, uglavnom u prisutnosti opioida, bio uključen u 13,4 % smrtnih slučajeva uslijed predoziranja u 2020. godini (14,3 % u 2019.).
- Kokain je bio najčešće dostavljana droga za testiranje u službe za testiranje sastava droga u 10 europskih gradova 2020. (22 %) i 2021. godine (24 %).
- Samo pet država EU-a obuhvatilo je više od 90 % od 4000 korisnika tretmana vezano uz konzumaciju crack kokaina zabilježenih u državama za koje postoje podaci za 2020. godinu. Navedeno upućuje na to da je otprilike 7000 osoba u Europi 2020. godine započelo tretman ovisnosti zbog konzumacije crack kokaina.

Kokain sada ima važniju ulogu u zdravstvenim problemima povezanim s konzumacijom droga u Europi

KOKAIN

Zapljene

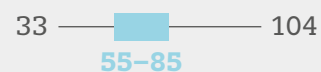
Broj

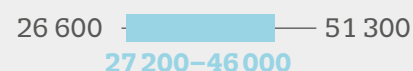
Količina

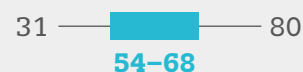
Maloprodajna

cijena
(EUR/g)

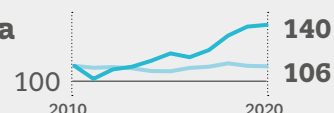
Veleprodajna

cijena
(EUR/kg)

Maloprodaja

čistoće
(%)

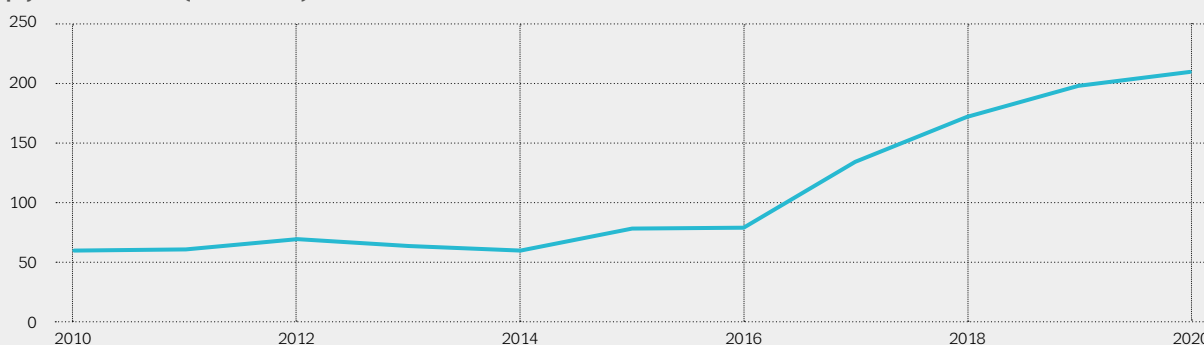
Pokazatelji trendova

Maloprodajna
cijena i čistoća

EU + 2 odnosi se na države članice EU-a, Tursku i Norvešku.

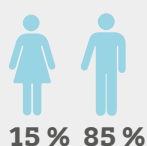
Cijena i čistoća kokaina: nacionalne srednje vrijednosti – minimum, maksimum i interkvartilni raspon. Obuhvaćene zemlje razlikuju se prema pokazateljima.

Zapljene kokaina (u tonama)

Korisnici koji započinju tretman

Obilježja

Prosječna
dob pri prvoj
uporabi

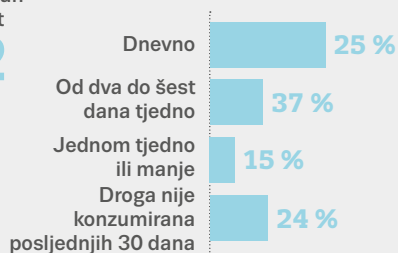
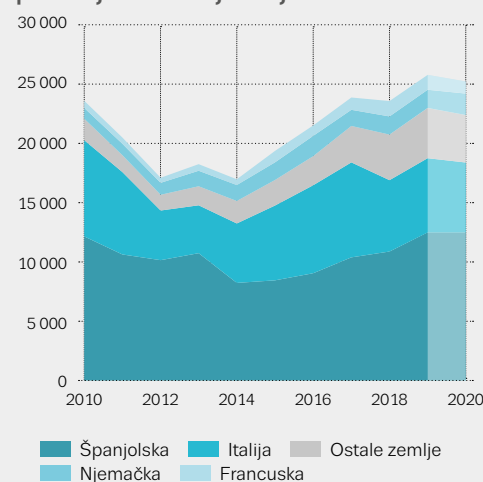
23

Prosječna
dob pri
uključivanju
u tretman
prvi put

32

Učestalost uporabe tijekom
prethodnog mjeseca

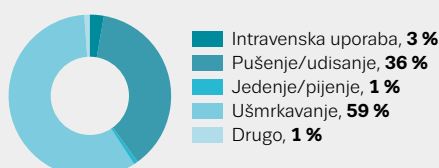
Prosječna uporaba 4,1 dan tjedno

Trendovi među osobama koje su prvi
put uključene u liječenje14 000
Korisnici koji su
prvi put uključeni
u tretman
44 %2 000
Nepoznat
status 6 %

16 000

Korisnici koji su već bili
uključeni u tretman 50 %

Način primjene

Osim trendova, podaci se odnose na sve korisnike koji su započeli tretman, a prijavili su kokain kao primarno sredstvo ovisnosti u državama za koje su dostupni podaci iz 2020. godine. Kad je riječ o korisnicima koji su prvi put uključeni u tretman, trendovi se temelje na podacima za 22 zemlje. U grafikon trendova uključene su samo zemlje s podacima za najmanje 9 od 11 godina. Vrijednosti koje nedostaju interpolirane su iz najbližih godina. Zbog promjena u protoku podataka na nacionalnoj razini, podaci od 2014. nadalje za Italiju nisu usporedivi s podacima za prethodne godine. Zbog prekida u pružanju usluga zbog pandemije bolesti COVID-19 podatke za 2020. godinu, potrebno je tumačiti s oprezom.

AMFETAMIN I METAMFETAMIN | **Proizvodnja i uporaba stimulansa u Europi trajni je problem**

Razmatranje nedavnih trendova u uporabi stimulansa otežano je slijedom ograničenja podataka i nedosljednosti u pojedinim zabilježenim trendovima. Međutim, pandemija bolesti COVID-19 negativno je utjecala na gospodarstvo europskog noćnog života, što je posljedično rezultiralo padom potražnje stimulansa tijekom 2020. godine (iako vjerojatno na kraće razdoblje). Općenitije, relativno visoka čistoća zapljenjena i stabilne cijene, zajedno s drugim informacijama, ukazuju na to da je ukupna proizvodnja amfetamina i metamfetamina u Europskoj uniji i dalje stabilna s tendencijom povećanja posljednjih godina. Kao što je već navedeno, postoje znakovi o porastu dostupnosti i konzumacije metamfetamina, iako je riječ o konzumaciji na niskoj razini. Međutim, više stope konzumacije metamfetamina i dalje se uočavaju samo u malom broju država u središnjoj i istočnoj Europi. Važno je napomenuti da svi pokazatelji i dalje ukazuju na to da je amfetamin općenito sve češće dostupan i da se upotrebljava u Europskoj uniji, iako valja napomenuti da se u nekim skupovima podataka metamfetamin i amfetamin možda ne prijavljuju zasebno. Povećanje broja laboratorija za proizvodnju amfetamina uništenih tijekom 2020. godine i rekordnih zapljena od 21,2 tone, zajedno s drugim podacima, također podupiru zaključak da je dostupnost amfetamina i dalje visoka s tendencijom rasta. Prisutna je sve veća zabrinutost glede porasta proizvodnje u Europskoj uniji namijenjene za izvoz na vanjska tržišta. Primjerice, Nizozemska je 2020. godine uništila veće laboratorije metamfetamina za izvoz izvan Europe.

KLJUČNI PODACI I TRENDOWI

- Tijekom 2020. godine države članice EU-a prijavile su 25 000 zapljena amfetamina u ukupnoj količini od rekordnih 21,2 tone (15,4 tone 2019.). Turska je zaplijenila 0,7 tona (2,8 tona 2019.), uključujući 2,9 milijuna tableta (11 milijuna 2019.), koje su prijavljene kao „Captagon”. Prosječna čistoća amfetamina na maloprodajnoj razini znatno se povećala tijekom proteklog desetljeća, dok je cijena ostala relativno stabilna.**
- Države članice EU-a prijavile su 6 000 zapljena metamfetamina u ukupnoj količini od 2,2 tone tijekom 2020. godine (3,5 tona tijekom 2019. godine), pri čemu je u Slovačkoj zaplijenjeno 1,5 tona metamfetamina meksičkog podrijetla. Turska je 2020. godine prijavila 34 000 zapljena metamfetamina u ukupnoj količini od 4,1 tone (1 tona 2019. godine). Prosječna čistoća metamfetamina povećala se tijekom proteklog desetljeća, uglavnom od 2019. godine.**
- Istraživanja, u kojima se amfetamin i metamfetamin grupiraju zajedno, koja je između 2016. i 2021. godine provelo 25 država EU-a, ukazuju na to da je 1,4 milijuna mladih odraslih osoba (15 – 34) konzumiralo amfetamine tijekom prošle godine (1,4 % ove dobne skupine). Od 14 europskih država koje od 2019. godine provode istraživanja i dostavljaju intervale pouzdanosti, njih pet zabilježilo je više procjene u odnosu na prethodno usporedivo istraživanje, njih osam zabilježilo je stabilan trend, a jedna je zabilježila nižu procjenu.**
- Procjene visokorizične uporabe metamfetamina kreću se u rasponu od 0,60 na 1000 stanovnika (što odgovara broju od 363 visokorizičnih konzumenata) na Cipru, 2,8 na 1000 (10 380 visokorizičnih konzumenata) u Slovačkoj do 4,84 na 1000 (33 100 visokorizičnih konzumenata) u Češkoj.**
- Od 46 gradova za koje postoje podaci o tragovima amfetamina u komunalnim otpadnim vodama za 2020. i 2021. godinu, u 23 grada zabilježen je porast, u 14 stabilno stanje, a u devet pad.**
- Od 57 gradova za koje postoje podaci o tragovima metamfetamina u komunalnim otpadnim vodama za 2020. i 2021. godinu, u 26 gradova zabilježen je porast, u devet stabilno stanje, a u 22 pad.**

AMFETAMIN

Zapljene

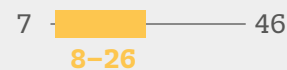
Broj

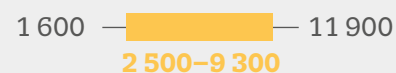
Količina

Maloprodajna cijena
(EUR/g)

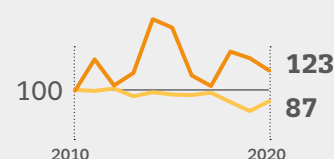
Veleprodajna cijena
(EUR/kg)

Maloprodajna čistoća
(%)

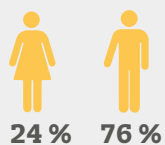
Pokazatelji trendova
Maloprodajna cijena i čistoća

EU + 2 odnosi se na države članice EU-a, Tursku i Norvešku. Cijena i čistoća amfetamina: nacionalne srednje vrijednosti — minimum, maksimum i interkvartilni raspon. Obuhvaćene zemlje razlikuju se prema pokazateljima.

Korisnici koji započinju tretman

Obilježja

Prosječna dob pri prvoj uporabi

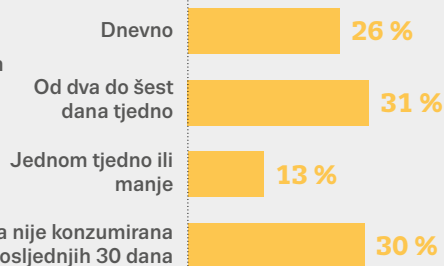
20

Prosječna dob pri prvom uključivanju u tretman

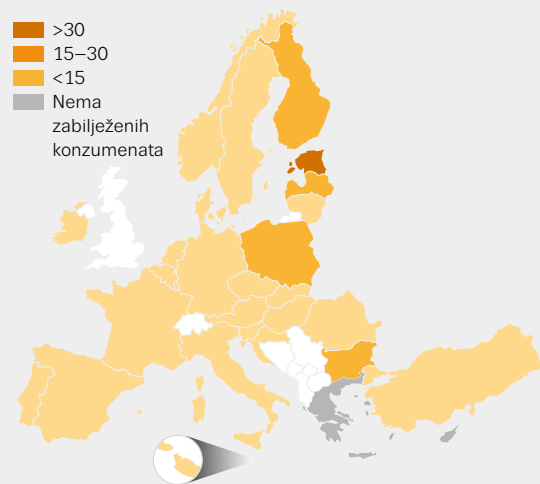
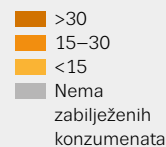
29

Učestalost uporabe tijekom prethodnog mjeseca

Prosječna uporaba 4,4 dana tjedno

Udio konzumenata koji su prvi put uključeni u tretman za sve droge (u postocima)

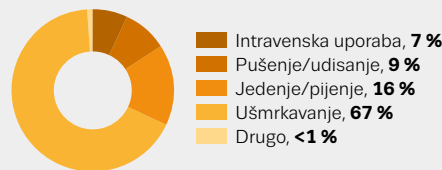

3 700
Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman 45 %

900 Nepoznat status 11 %

Način primjene

Podaci se odnose na sve konzumente koji su uključeni u tretman, a amfetamin je primarno sredstvo ovisnosti za države koje su prijavile podatke za 2020. godinu, osim karte koja sadržava starije podatke za Španjolsku, Hrvatsku, Latviju i Nizozemsku. Na karti se podaci za Švedsku i Norvešku odnose na konzumente koji kao primarno sredstvo ovisnosti drogu navode stimulativne tvari koje nisu kokain.

- Više od 8000 korisnika koji su 2020. godine uključeni u specijalizirani tretman ovisnosti u Europi navelo je amfetamin kao primarno sredstvo ovisnosti, od kojih je oko 3700 korisnika prvi puta ušlo u tretman.
- Korisnici amfetamina ili metamfetamina činili su najmanje 15 % osoba koje su 2020. godine prvi puta uključene u tretman u Bugarskoj, Češkoj, Estoniji, Njemačkoj, Latviji, Poljskoj, Slovačkoj, Finskoj i Turskoj.
- Injektiranje je u pojedinim državama prijavljeno kao uobičajen način primjene amfetamina, uključujući Finsku, Norvešku, Poljsku i Švedsku.
- Oko 7 % korisnika amfetamina koji su 2020. godine započeli tretman ovisnosti u Europi navelo je intravensku uporabu kao glavni način primjene, 67 % navelo je ušmrkavanje, a 16 % konzumaciju oralnim putem. Međutim, potrebe za tretmanom bile su snažno koncentrirane u samo nekoliko država.
- Amfetamin je 2020. godine bio četvrta najčešće prijavljivana tvar bolnica Euro-DEN Plus mreže, a bio je prisutan u 13 % slučajeva.
- Od 20 država za koje su dostupni post mortem podaci za 2020. godinu, u Norveškoj (74 smrtna slučaja), Finskoj (67), Austriji (28), Češkoj (18), Slovačkoj (17) i Estoniji (17) zabilježen je porast broja smrtnih slučajeva koji su uključivali amfetamine u usporedbi s prethodnom godinom. Međutim, zbog malog ukupnog broja slučajeva u pojedinim državama, fluktuacije ne bi trebale biti preuveličane.
- Osobe koje su započele tretman, a navele su metamfetamin kao glavno sredstvo ovisnosti, koncentrirane su u Češkoj, Njemačkoj, Slovačkoj i Turskoj, a koje zajedno obuhvaćaju 93 % od 9 400 korisnika metamfetamina zabilježenih u 2020. godini, od kojih je 4 200 prvi puta uključeno u tretman.
- Metamfetamin je 2020. godine bio jedanaesta najčešće prijavljivana tvar od strane bolnica Euro-DEN Plus mreže, a bio je prisutan u 2 % slučajeva akutnih intoksikacija drogama (2 % u 2019.).

Postoje signali da se čini da su dostupnost i uporaba metamfetamina u porastu, iako je iz niske baze

METAMPHETAMINE

Zapljene

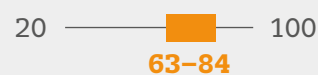
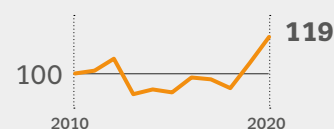
Broj

Količina

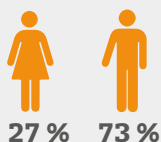
Maloprodajna

cijena
(EUR/g)Čistoća na
maloprodajnoj
razini
(%)Pokazatelji
trendovaČistoća na
maloprodajnoj
razini

EU + 2 odnosi se na države članice EU-a, Tursku i Norvešku. Cijena i čistoća metamfetamina: nacionalne srednje vrijednosti – minimum, maksimum i interkvartilni raspon. Obuhvaćene zemlje razlikuju se prema pokazateljima.

Korisnici koji započinju tretman

Obilježja

Prosječna
dob pri prvoj
uporabi

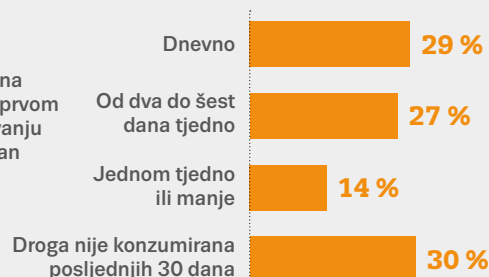
21

Prosječna
dob pri prvom
uključivanju
u tretman

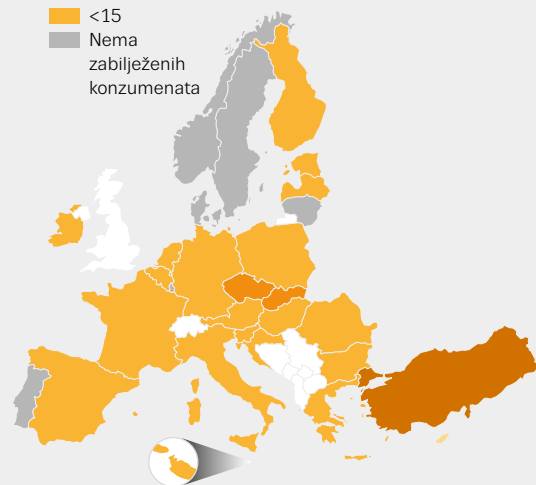
30

Učestalost uporabe tijekom
prethodnog mjeseca

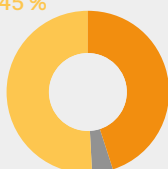
Prosječna uporaba 4,5 dana tjedno

Udio konzumenata koji su prvi put
uključeni u tretman za sve droge
(u postocima)

>30
15–30
<15
Nema
zabilježenih
konzumenata

4 200

Korisnici koji
su prvi put
uključeni
u tretman 45 %

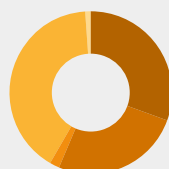
4 800

Korisnici koji
su već bili
uključeni
u tretman 51 %

400

Nepoznat status 4 %

Način primjene

Intravenska uporaba, 31 %
Pušenje/udisanje, 26 %
Jedenje/pijenje, 2 %
Ušmrkavanje, 41 %
Drugo, <1 %

Podaci se odnose na sve konzumente koji su uključeni u tretman, a metamfetamin je bio primarno sredstvo ovisnosti u državama koje su prijavile podatke za 2020. godinu, osim karte koja sadržava starije podatke za Španjolsku, Hrvatsku, Latviju i Nizozemsku.

MDMA | Unatoč pandemijskom poremećaju u noćnom životu, proizvodi od MDMA-a velike jačine i dalje izazivaju zabrinutost

Broj zatvorenih laboratorija za proizvodnju MDMA-a ostao je relativno stabilan tijekom 2020. godine, a zaplijenjene količine tableta MDMA-a povećale su se, iako su se zapljene prahova prepolovile. Nije jasno ukazuju li ti podaci na pad dostupnosti MDMA-a u prahu na tržištu droga. Uslijed kontinuirane dostupnosti tableta MDMA-a visoke potentnosti korisnici su izloženi riziku od štetnih posljedica za zdravlje. Međutim, pojedini znakovi ukazuju na pad razine uporabe MDMA-a tijekom 2020. godine, što je vjerojatno povezano s negativnim utjecajem restrikcija na noćni život tijekom pandemije, a koji se nastavio i u 2021. godini. Navedeni nereprezentativni podaci dobiveni analizom tragova MDMA-a u otpadnim vodama, iz službi za testiranje sastava droga i provedenih fokus grupa s pružateljima usluga, ukazuju na to da je razina uporabe MDMA-a tijekom 2021. godine ostala ispod predpandemijske razine. Ostali podaci koje je dostavila Euro-DEN Plus mreža o broju hitnih bolničkih prijema povezanih s konzumacijom MDMA-om smanjila su se 2020. godine za otprilike polovicu. Tek treba vidjeti hoće li se uporaba MDMA-a početi vraćati na predpandemijske razine, s ublažavanjem ograničenja pandemije bolesti COVID-19 u cijeloj Europi.

KLJUČNI PODACI I TRENDOSI

- Tijekom 2020. godine u državama članicama EU-a zabilježeno je 13 000 zapljena MDMA-a (25 000 zapljena 2019. godine). Zapljene MDMA-a u prahu u Europskoj uniji 2019. godine iznosile su 1 tonu (2,2 tone), a zapljene tableta MDMA-a dosegle su 4,7 milijuna (3,9 milijuna u 2019.). Turska je zaplijenila rekordnih 11,1 milijun tableta MDMA-a (8,7 milijuna u 2019.).
- Iz podataka o uporabi MDMA-a nije vidljiv nikakav opći trend. Od 14 europskih država koje od 2019. godine provode istraživanja i dostavljaju intervale pouzdanosti, sedam ih je prijavilo povećane procjene u odnosu na prethodno usporedivo istraživanje, šest ih je prijavilo stabilne procjene, a jedna je zabilježila pad.
- Prosječan udio MDMA-a u tabletama i čistoća praha održani su tijekom 2020. godine, pri čemu su tablete MDMA-a zaplijenjene u Europi u prosjeku sadržavale između 125 i 200 miligrama MDMA-a, a prosječna čistoća zaplijenjenog MDMA-a u prahu zabilježena je u rasponu od 43 % do 95 %.
- Od 58 gradova za koje postoje podaci o tragovima MDMA-a u komunalnim otpadnim vodama za 2020. i 2021. godinu, u njih 15 zabilježeno je porast, u pet stabilno stanje, a u 38 pad. Od 10 gradova za koje postoje podaci za 2011. i 2021. godinu, devet ih je 2021. godine zabilježilo veću koncentraciju MDMA-a nego 2011. godine.
- Prosječna količina MDMA-a po tableti koju su testirale službe za testiranje sastava droga u 17 europskih gradova 2020. godine iznosila je 180 miligrama (179 miligrama u 2019.). Prosječna čistoća MDMA-a u prahu iznosila je 79 % (80 % u 2019. godine).
- MDMA je 2020. godine bio šesta najčešće prijavljivana droga od strane bolnica Euro-DEN Plus mreže, a bio je prisutan u 6 % slučajeva akutnih intoksikacija drogama. Broj slučajeva koji su uključivali MDMA smanjio se na 376 tijekom 2020. godine (661 tijekom 2019. godine).
- Istraživanja koja je u razdoblju od 2015. do 2021. godine provelo 26 država EU-a upućuju na to da je 1,9 milijuna mladih odraslih osoba (u dobi od 15 do 34 godine) konzumiralo MDMA u prethodnoj godini (1,9 % te dobne skupine). Stope prevalencije za osobe u dobi od 15 do 24 godina procjenjuju se kao više, odnosno procjenjuje se da je MDMA tijekom prošle godine konzumiralo 2,2 % (1,0 milijun) osoba.

Zbog kontinuirane dostupnosti tableta MDMA-a visoke potentnosti korisnici mogu biti izloženi riziku od štetnih posljedica za zdravlje

MDMA

Zapljene

Broj

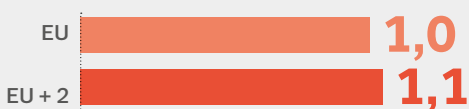

Količina

Tableta

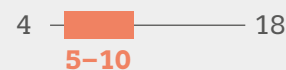
Količina

Tone

Maloprodajna cijena

(EUR/tableta)

Maloprodajna cijena

(EUR/g praha)

Veleprodajna cijena

(u EUR/1 000 tableta)

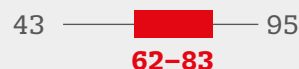
Udio MDMA-a na maloprodajnoj razini

(mg/tableta)

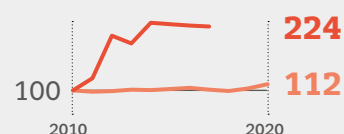
Čistoća MDMA-a na maloprodajnoj razini

(postotak u prahu)

Pokazatelji trendova

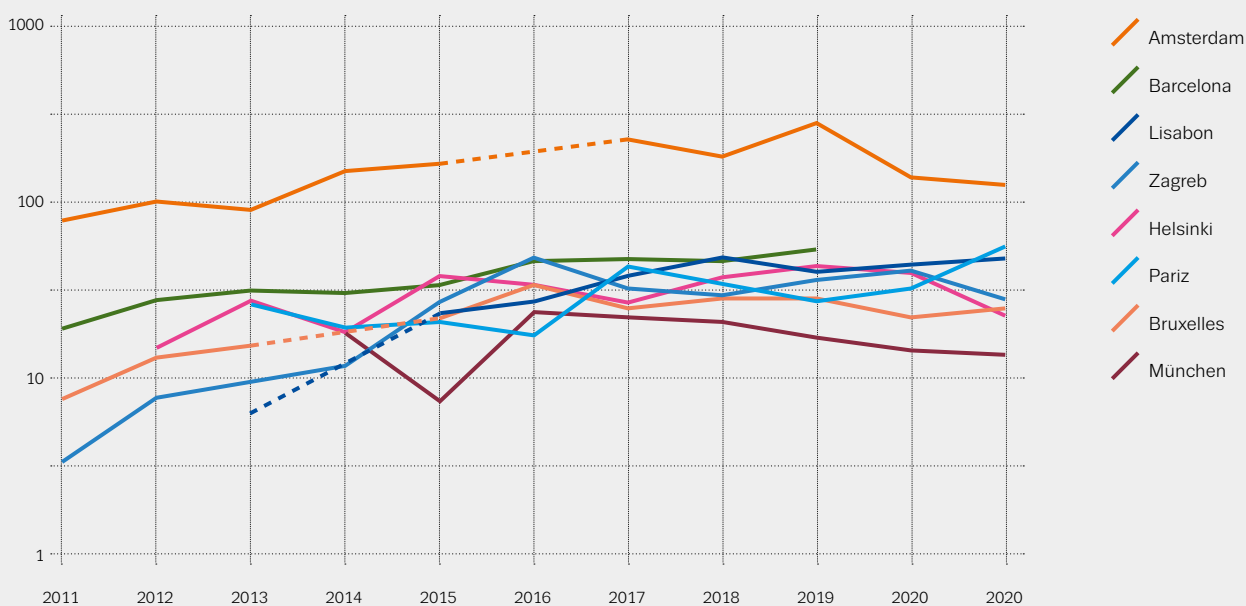
Cijena i udio MDMA-a

EU + 2 odnosi se na države članice EU-a, Tursku i Norvešku. Cijena i sadržaj ili čistoća proizvoda od MDMA-a: prosječne nacionalne vrijednosti – minimum, maksimum i interkvartilni raspon. Zemlje se razlikuju ovisno o pokazatelju. Dostupni podaci ne omogućuju analizu vremenskog trenda sastava MDMA-a.

Tragovi MDMA-a u otpadnim vodama odabranih europskih gradova

mg/1000 stanovnika/dan

Srednje dnevne količine MDMA-a u miligramima na 1000 stanovnika. Uzorkovanje je provedeno u odabranim europskim gradovima tijekom tjedan dana svake godine od 2011. do 2021. godine. Izvor: Središnja europska skupina za analizu nezakonitih droga u otpadnim vodama (SCORE).

HEROIN I DRUGI OPIOIDI | Heroin ostaje opijat koji se najčešće konzumira u Europi, unatoč promjenama u krijumčarenju

Pokazatelji uporabe heroina i pad zaplijenjenih količina heroina u Turskoj i Bugarskoj tijekom 2020. godine zajedno s velikim zaplijenama zabilježenim u drugim tranzitnim državama ukazuju na značajni utjecaj ograničenja transporta uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 na krijumčarenje heroina duž balkanske rute u Europsku uniju. Navedeno bi moglo objasniti nestašicu heroina u 2020. godini koju su prijavile pojedine države. Svaki oblik prekida u krijumčarenju čini se kratkog vijeka, a preliminarni podaci za 2021. godinu ukazuju na povratak zaplijena na predpandemijske razine. Međutim, države koje su zabilježile manjak navele su i uporabu zamjenskih tvari, uključujući diversificirani metadon, stimulanse i benzodiazepine.

Iako heroin ostaje najčešće upotrebljavani nezakoniti opioid u Europi i droga koja je odgovorna za većinu smrtnih slučajeva uzrokovanih drogama, sve je veća zabrinutost zbog uloge sintetskih opioida u problemu droga u Europi. Derivati fentanila posebno su zabrinjavajući zbog središnje uloge koju ta skupina ima u problemu opioida u Sjevernoj Americi. Zabilježeni su smrtni slučajevi uslijed konzumacije fentanila u Europi, a u prošlosti su derivati fentanila bili najčešći oblik opioida koji se konzumira u Estoniji i koje su ponekad prijavile i druge zemlje. Ograničeni dostupni podaci ukazuju na pad broja slučajeva predoziranja fentanilom sa smrtnim ishodom i bez smrtnog ishoda tijekom 2020. godine. Međutim, postoje naznake da u pojedinim državama drugi sintetski opijati mogu imati važniju ulogu u problemu s drogom. Važno je napomenuti problematiku dokumentacije trenutačnih sustava za nadzor trendova, slijedom čega se u predmetnom području nameće potreba osnaživanja kapaciteta nadzora.

KLJUČNI PODACI I TRENDOWI

- Države članice EU-a prijavile su 18 000 zaplijena heroina u ukupnoj količini od 5,1 tone tijekom 2020. godine (7,9 tona tijekom 2019.). Velike količine zabilježene su u Francuskoj (1,1 tona), Belgiji (0,7 tona), Italiji (0,5 tona) i Poljskoj (0,5 tona). Turska je 2020. godine zaplijenila više od 13,4 tone heroina (20 tona 2019.).
- Prosječna čistoća heroina na maloprodajnoj razini 2020. godine kretala se od 13 % do 55 %, a polovina država prijavila je prosječnu čistoću između 17 % i 26 %. Zabilježeni trendovi ukazuju na prosječnu čistoću heroina koja se povećala za 9 % između 2010. i 2020. godine, dok je njegova cijena pala za 8 %.
- Tijekom 2020. godine prijavljeno je gotovo 10 000 zaplijena drugih opioida, u ukupnoj količini većoj od 3,5 tona, više od 130 litara i 1,6 milijuna tableta. Iste je godine u Europi zaplijenjeno 1,5 kilograma derivata fentanila, a u Nizozemskoj 1,3 kilograma fentanila.
- Ukupno gledajući, dostupni pokazatelji ukazuju na to da je konzumacija heroina ostala stabilna tijekom 2020. godine u usporedbi s prethodnim godinama. Procjenjuje se da je 2020. godine 0,34 % stanovništva EU-a, odnosno oko 1 milijun osoba, konzumiralo opioide.
- Tijekom 2020. godine prijavljeno je oko 22 000 kaznenih djela povezanih s uporabom ili posjedovanjem heroina.
- Uporaba opioida zabilježena je kao glavni razlog za početak specijaliziranog tretmana ovisnosti o drogama za 66 000 korisnika u 2020. godini, što čini 28 % svih osoba koje su započele tretman ovisnosti u Europi. Heroin je bio primarno sredstvo ovisnosti za 8500 (77 %) od 11 200 osoba koje su prvi put uključene u tretman, a koje su navele poseban opioid kao glavno sredstvo ovisnosti. Još 2300 osoba koje su prvi put započele tretman ovisnosti zbog opijata nije navelo svoje primarno sredstvo ovisnosti.
- Nacionalni podaci za 18 država članica EU-a pokazuju da je 2020. godine oko 173 000 korisnika primilo tretman opioidnim agonistima (170 000 u 2019. godini).
- Heroin je 2020. godine i dalje bio treći najčešći uzrok slučajeva akutnih intoksikacija drogama u bolnicama Euro-DEN Plus mreže, pri čemu je otpadao na 18 % slučajeva.
- Procjenjuje se da je 74 % slučajeva predoziranja sa smrtnim ishodom prijavljeno u Europskoj uniji. Treba napomenuti da je više droga često navedeno u nalazima toksikoloških izvještaja o smrtnim slučajevima uzrokovanim sumnjom na uporabu droga.

HEROIN

Zapljene

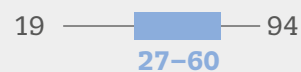
Broj

Količina

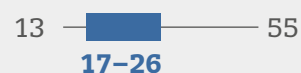
Maloprodajna

cijena
(EUR/kg)

Veleprodajna

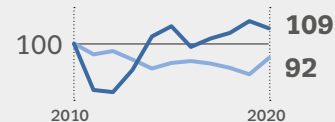
cijena
(EUR/kg)Čistoća na
maloprodajnoj
razini

(%)

Pokazatelji

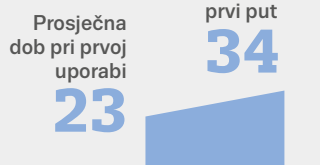
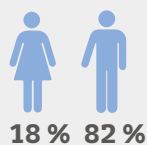
trendova

Maloprodajna
cijena i čistoća

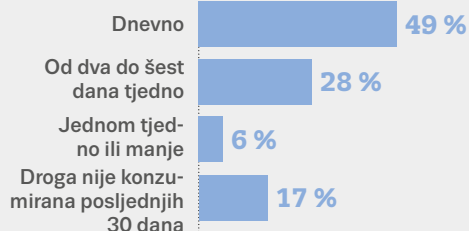
EU + 2 odnosi se na države članice EU-a, Tursku i Norvešku. Cijena i čistoća „smeđeg heroína”: nacionalne srednje vrijednosti – minimum, maksimum i interkvartilni raspon. Obuhvaćene zemlje razlikuju se prema pokazateljima.

Korisnici koji započinju tretman

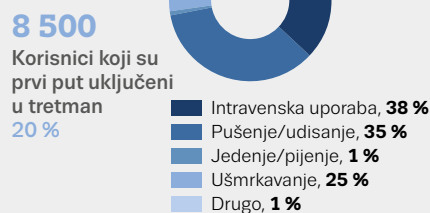
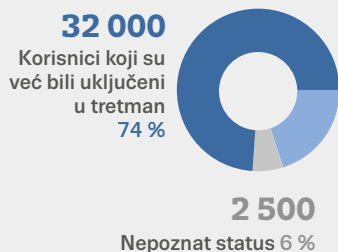
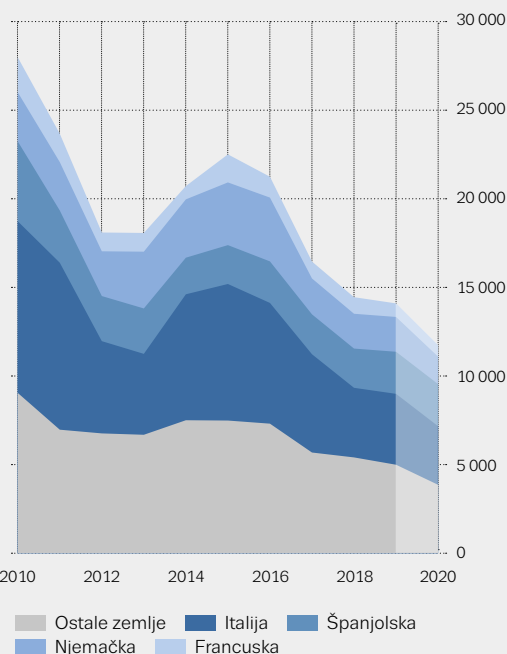
Obilježja

Učestalost uporabe tijekom
prethodnog mjeseca

Prosječna uporaba 5,6 dana tjedno

Trendovi među osobama koje su prvi put uključene u liječenje

Osim trendova, podaci se odnose na sve konzumente koji su započeli tretman, a heroin je primarno sredstvo ovisnosti u državama koje su 2020. godine prijavile podatke. Podaci o trendovima za Njemačku odnose se na konzumente koji su uključeni u tretman, a kojima su primarno sredstvo ovisnosti opiodi. Kad je riječ o korisnicima koji su prvi put uključeni u tretman, trendovi se temelje na podacima za 22 zemlje. U grafikon trendova uključene su samo zemlje s podacima za najmanje 9 od 11 godina. Vrijednosti koje nedostaju interpolirane su iz najbližih godina. Zbog promjena u protoku podataka na nacionalnoj razini, podaci od 2014. nadalje za Italiju nisu usporedivi s podacima za prethodne godine. Zbog prekida u pružanju usluga zbog pandemije bolesti COVID-19 podatke za 2020. godine, potrebno je tumačiti s oprezom.

NOVE PSIHOAKTIVNE TVARI | **Opasne tvari i dalje se pojavljuju**

Gotovo 7 tona novih psihoaktivnih tvari zaplijenjeno je 2020. godine koje se prodaju zbog svojih psihoaktivnih svojstava, ali se ne kontroliraju u skladu s međunarodnim konvencijama o drogama. Na europsko tržište novih psihoaktivnih tvari utjecala su ograničenja u pogledu njihove proizvodnje i izvoza koja je nedavno uvela Kina, jedna od glavnih država proizvodnje. Čini se da su zapljene 2020. godine predstavljale prilagodbu tržišta navedenim promjenama s obzirom na to da je na njima prevladavao mali broj zapljena velikih količina sintetskih katinona, uglavnom krijumčara iz Indije, iako su od 2015. godine otkrivena barem 52 laboratorija koja proizvode navedene tvari u Europi. Kina je 2019. godine uvela i opće kontrole derivata fentanila. Zanimljivo je da u Europi 2020. ili 2021. godine nisu otkriveni novi derivati fentanila. Međutim, između 2020. i 2021. godine u Europi je otkriveno 15 novih sintetskih opioida koji nisu obuhvaćeni međunarodnim kontrolama fentanila. Navedeno uključuje 9 snažnih opioida benzimidazola. Osim toga, u Europi su 2021. godine otkrivena četiri nova sintetska kanabinoida „OXIZID”, kao zamjenske tvari, naizgled kao zamjenska tvar nakon zabrane sintetskih kanabinoida na razini cijele Kine.

Primjetna je zabrinutost u odnosu na sve veći prelazak između tržišta nezakonitih droga i tržišta novih psihoaktivnih tvari. Primjeri uključuju konzumaciju proizvoda od kanabisa s niskim udjelom THC-a i jestivih proizvoda sa sintetskim kanabinoidima, proizvodnju lažnih lijekova kao što su tablete oksikodona za koje je utvrđeno da sadržavaju snažne opioide benzimidazola i lažne tablete Xanax i diazepam koje sadržavaju nove benzodiazepine. Takav razvoj događaja znači da korisnici mogu nesvjesno biti izloženi jakim tvarima koje mogu povećati rizik od predoziranja sa smrtonosnim ili nesmrtonosnim ishodom.

KLJUČNI PODACI I TRENDOSI

- Krajem 2021. godine EMCDDA je nadzirao oko 880 novih psihoaktivnih tvari, od kojih su njih 52 prvi put prijavljene u Europi 2021. godine.
- Približno 370 prethodno prijavljenih novih psihoaktivnih tvari otkriveno je na tržištu 2020. godine.
- Tijekom 2020. godine države članice EU-a provele su 21 230 od 41 100 zapljena novih psihoaktivnih tvari prijavljenih u Europskoj uniji, Turskoj i Norveškoj, odnosno 5,1 od 6,9 zaplijenjenih tona.
- Tijekom 2020. godine 65 % zaplijenjenog materijala (3,3 tone) činili su prah katinona, od čega je *N*-etilheksedron činio jednu trećinu, dok su 3-MMC i 3-CMC činili jednu četvrtinu.
- U Europi je od 2008. godine otkriveno ukupno 224 novih sintetskih kanabinoida, uključujući njih 15 koji su prvi put prijavljeni 2021. godine. Tijekom 2020. godine države članice EU-a prijavile su 6 300 zapljena u ukupnoj količini od 236 kilograma materijala koji sadržava sintetske kanabinoide.
- Smrtne slučajeve od sintetskih kanabinoida prijavile su tri zemlje 2020.: Njemačka (9), Mađarska (34) i Turska (49).
- Među 73 nova sintetska opioida otkrivena u razdoblju između 2009. i 2021. godine, njih je šest prvi puta prijavljeno 2021. godine. Tijekom 2020. godine države članice EU-a prijavile su približno 600 zapljena novih opioida, u ukupnoj količini od 11 kilograma materijala.

Nacionalne procjene prošlogodišnje uporabe novih psihoaktivnih tvari (isključujući ketamin i GHB) među mlađim odraslim osobama (u dobi od 15 do 34 godine) kreću se u rasponu od 0,1 % u Latviji do 5,1 % u Rumunjskoj. U istraživanju ESPAD-a iz 2019. godine procijenjeno je da se uporaba novih psihoaktivnih tvari tijekom života kretala od 0,9 % do 6,6 %, pri čemu je uporaba sintetskih kanabinoida tijekom života iznosila od 1,1 % do 5,2 %, a sintetskih katinona od 0,2 % do 2,5 %.

- 3-MMC je tijekom 2020. godine sudjelovao je u 38 slučajeva akutnih intoksikacija drogama u pet bolnica mreže Euro-DEN Plus.
- Službe za testiranje sastava droga u 10 europskih gradova tijekom 2020. godine otkrile su niske razine 3 – MMC-a.
- Analizom 1 166 korištenih šprica, koje je 2020. godine prikupila ESCAPE mreža u sedam europskih gradova pronađeni su sintetski katinoni u više od polovine svih analiziranih šprica u Budimpešti i Parizu.

NOVE PSIHOAKTIVNE TVARI

52 prvi put prijavljene 2021.

880 koje se svake godine

372 prate na tržištu

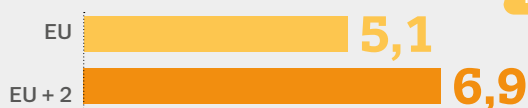

Zapljene

Broj

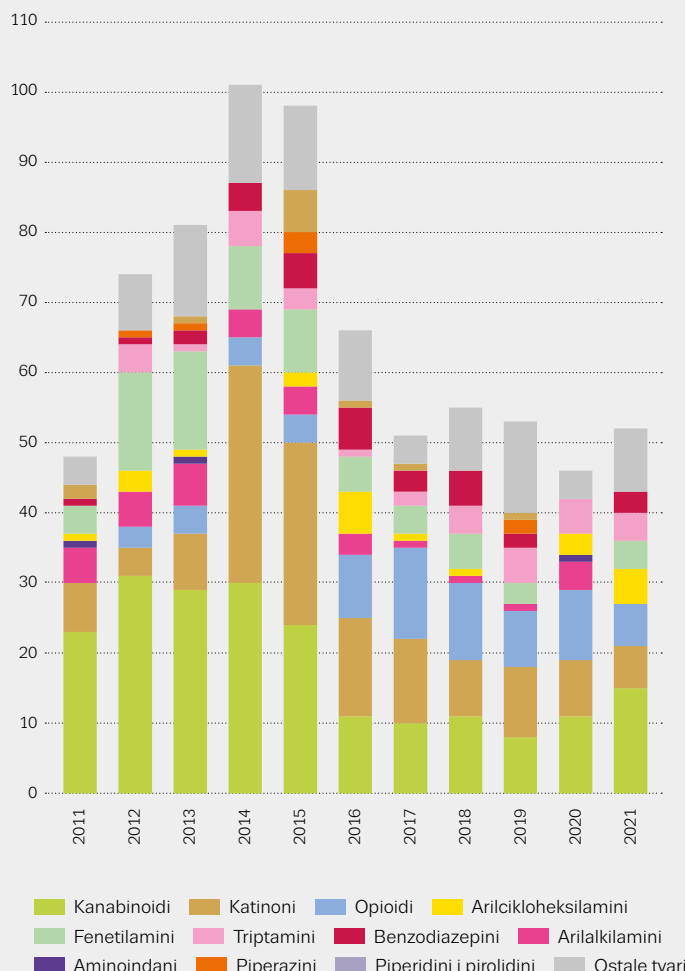

Količina (u tonama)

EU + 2 odnosi se na države članice EU-a, Tursku i Norvešku. Svi fizički oblici izmjereni u jedinicama mase – obuhvaća biljni materijal, prahove, smole i drugo).

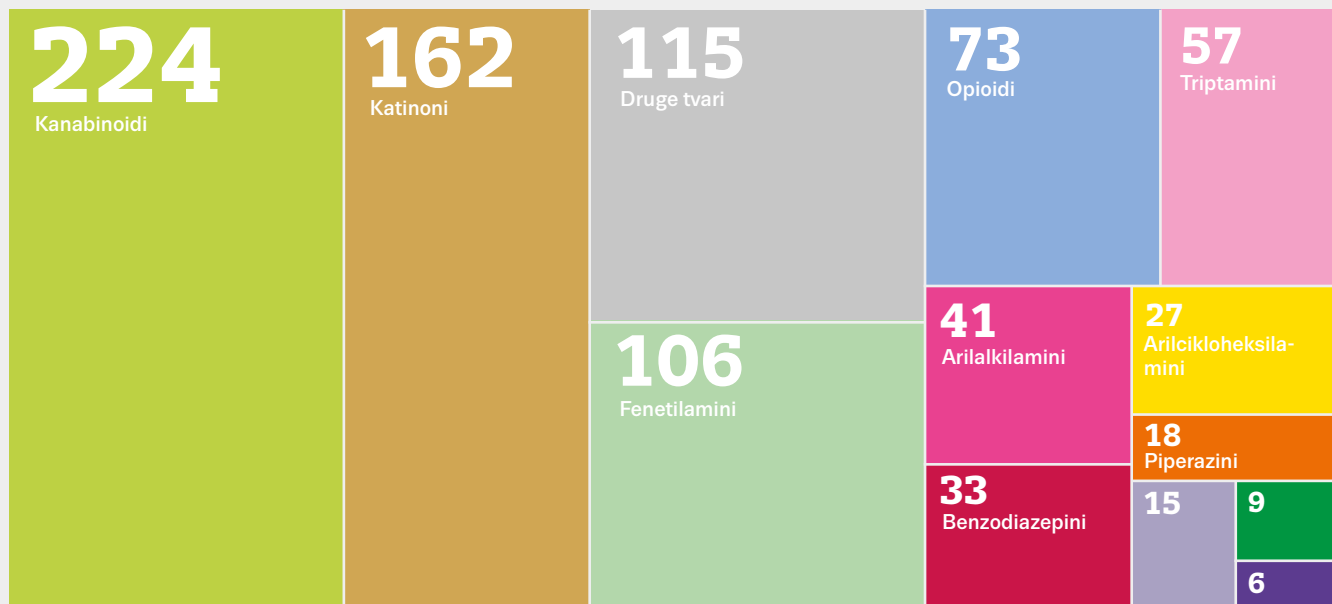
Broj i kategorije novih psihoaktivnih tvari koje su prvi put prijavljene u Europskom sustavu ranog upozoravanja, 2011. – 2021.

Nastavak na sljedećoj stranici →

NOVE PSIHOAKTIVNE TVARI

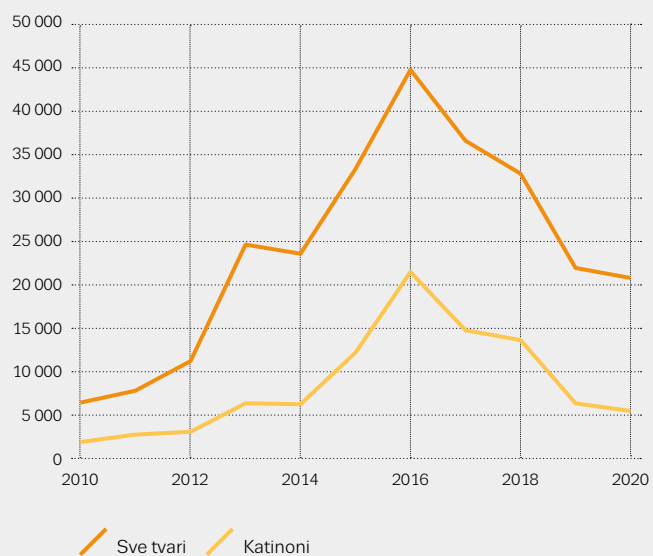
Broj tvari koje se prate u okviru Sustava ranog upozoravanja EU-a, prema kategoriji

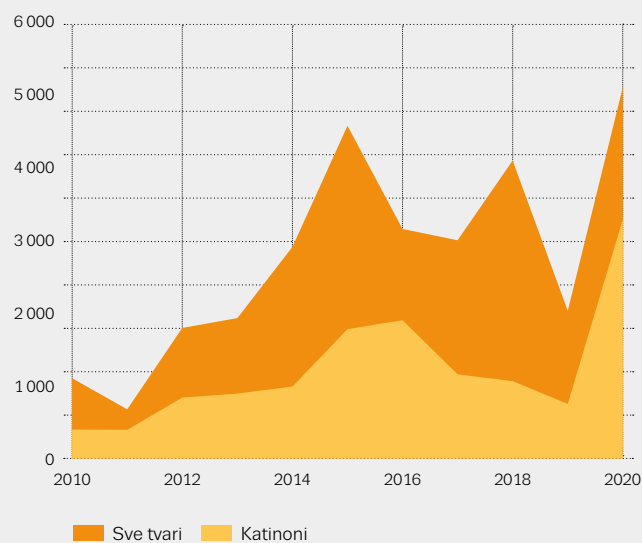
■ Kanabinoidi
 ■ Katinoni
 ■ Druge tvari
 ■ Fenetilamini
 ■ Opioidi
 ■ Triptamini
 ■ Arilalkilamini
 ■ Benzodiazepines
 ■ Arilcikloheksilamini
 ■ Piperazini
 ■ Piperidini i pirolidini
 ■ Biljke i ekstrakti
 ■ Aminoindani

Zapljene novih psihoaktivnih tvari prijavljenih u Sustav ranog upozoravanja EU-a: trendovi u broju zapljena (lijevo) i zaplijenjenih količina (desno), 2010. – 2020.

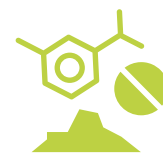
Broj zapljena

Kilograma

OSTALE DROGE | Posljedice šteta od neobično korištenih disocijativnih droga

Prevalencija uporabe halucinogenih i disocijativnih droga općenito je niska u Europi. U pojedinim je državama izražena zabrinutost zbog povećanih poteškoća povezanih s uporabom droga kao što su ketamin i GBL te GHB, ali situacija na nacionalnoj razini čini se vrlo heterogenom, a teško je kvantificirati razmjer problema povezanih s uporabom predmetnih skupina tvari. Praćenje trendova u navedenom području komplicira i činjenica da se intenzivna uporaba predmetnih droga često odvija u specijaliziranim okruženjima i kontekstima. Unatoč tim problemima, postoje znakovi povećanih šteta povezanih s nekim od tih droga, a poboljšanje naših sposobnosti nadzora radi praćenja trendova u halucinogenim i disocijativnim drogama od sve je veće važnosti. Primjerice, informacije iz sedam država članica EU-a ukazuju na to da se uporaba dušikova oksida među mladima može povećati. Uporaba dušikova oksida za intoksikaciju predstavlja regulatorni izazov s obzirom na to da navedena tvar ima i zakonitu komercijalnu uporabu.

KLJUČNI PODACI I TRENDOWI

- Zapljene halucinogenih i disocijativnih droga ne prate se dosljedno. Različiti sustavi praćenja EMCDDA-a pružaju ograničene dostupne informacije koje su nepotpune i različite.
- Tijekom 2020. godine u Europi je prijavljeno 1600 zapljena dietilamida lizerginske kiseline (LSD), u ukupnoj količini od 71 000 komada. Devetnaest država prijavilo je 1000 zapljena halucinogenih gljiva u ukupnoj količini od 158 kilograma. Trinaest država EU-a prijavilo je 200 zapljena DMT-a (dimetiltriptamina) u ukupnoj količini od 42 kilograma, uglavnom u Portugalu (16 kg), Poljskoj (12 kg) i Italiji (11 kg), 4 litre DMT-a, uglavnom u Rumunjskoj, te 30 600 jedinica, uglavnom u Španjolskoj.
- Šesnaest država članica EU-a prijavilo je 1600 zapljena ketamina, u ukupnoj količini od 240 kilograma i 8 litara.
- Osamnaest europskih država prijavilo je 2 000 zapljena GHB-a (gama-hidroksibutirata) ili njegova prekursora GBL-a (gama-butirolaktona), u ukupnoj količini od 60 kilograma i 16 000 litara. GBL ima brojne industrijske svrhe, zbog čega je te podatke teško tumačiti.
- U nedavnim nacionalnim istraživanjima, među mladim odraslim osobama (15 – 34), procjene prevalencije za konzumaciju LSD-a i halucinogenih gljiva u prethodnoj godini bile su jednake ili manje od 1 %. Iznimke uključuju Češku (5,3 % 2020.), Austriju (3,8 % 2020.), Finsku (2,0 % 2018.), Nizozemsku (1,7 % 2020.), Estoniju (1,6 % 2018., 16 – 34) i Dansku (1,5 % 2021.) za konzumaciju halucinogenih gljiva te Austriju (3,4 % 2020.), Irsku (2,4 % 2019.), Finsku (2,0 % 2018.), Češku (1,8 % 2020.), Estoniju (1,7 % 2018., 16 – 34) i Latviju (1,4% 2020. godine).
- U Europskom internetskom istraživanju o drogama 20 % osoba koje su konzumirale drogu u posljednjih 12 mjeseci konzumiralo je LSD, dok je 13 % konzumiralo ketamin.
- Nedavne procjene prevalencije uporabe ketamina u posljednjih 12 mjeseci među mladim odraslim osobama (u dobi od 16 do 34 godine) kreću se od 0,4 % u Danskoj (2021.) do 0,8 % u Rumunjskoj (2019.). Nizozemska je izvijestila o porastu konzumacije ketamina među mladima u okruženjima noćnog života.
- GHB je 2020. godine bio peta najčešće prijavljivana droga od strane bolnica Euro-DEN Plus mreže. GHB je bio prisutan u 11 % slučajeva akutnih intoksikacija drogama i 35 % prijema na odjel intenzivne njege, što je odražavalo rizike od predoziranja. LSD je bio prisutan u 1,7 % slučajeva akutnih intoksikacija drogama, dok je ketamin bio prisutan u 1,3 % slučajeva.
- Podaci o intoksikacijama drogama ukazuju na nedavni porast konzumacije dušikova oksida. Porast broja slučajeva koji su uključivali dušikov oksid prijavile su bolnice Euro-DEN Plus mreže u Amsterdamu (15 2020., od 1 2019. do 2020. godine) i Antwerpen (44 u 2019. i 2020., od 6 2017. do 2018. godine), dok su 2020. godine francuski centri za kontrolu otrovanja zabilježili 134 slučaja (46 u 2019. godini), a nizozemski centri za kontrolu otrovanja 144 (128 u 2019. godini).

PRILOG

Nacionalni podaci za procjene prevalencije uporabe droga, uključujući problematičnu uporabu opioida, liječenje opioidnim agonistima, ukupni broj osoba u tretmanu, započinjanje tretmana, intravenska konzumacija droga, smrtni slučajevi uzrokovani konzumacijom droga, zarazne bolesti povezane s konzumacijom droga, distribucija sterilnih šprica i zapljene. Podaci su preuzeti iz [Statističkog biltena](#) EMCDDA-a za 2022. godinu, u kojem su dostupne i bilješke te metapodaci. Naznačene su i godine na koje se podaci odnose.

TABLICA A1.

OPIOIDI

Zemlja	Procjena visokorizične uporabe opioida		Korisnici prvi puta uključeni u tretman tijekom godine						Korisnici koji sudjeluju u tretmanu opiodnih agonista
			Korisnici opioida kao % konzumenata koji traže tretman			Intravenski korisnici opioida u % (glavni način primjene)			
			Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman	
			Godina procjene	Slučajeva na 1000	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	
Belgija	–	–	18,9 (1 898)	6,2 (221)	26,4 (1 583)	13,3 (230)	6,2 (13)	14,2 (204)	15 840
Bugarska	–	–	72,6 (653)	31 (70)	87,6 (566)	63,9 (408)	62,9 (44)	64,7 (357)	3 031
Češka (1)	2020	1,6–1,7	37,7 (2 747)	18,7 (470)	36,8 (1 229)	61,7 (1 059)	56,8 (246)	63,5 (704)	5 000
Danska	2016	4,0–9,6	11 (565)	11,5 (503)	7,8 (150)	8,4 (40)	1,4 (2)	12,1 (38)	6 600
Njemačka	2019	1,9–2,3	14,1 (6 081)	6,5 (1 559)	24,2 (4 040)	21,1 (851)	15,6 (161)	22,7 (600)	81 300
Estonija	–	–	60,3 (234)	39,5 (47)	68 (155)	78,8 (182)	68,1 (32)	77,9 (120)	1 076
Irska	2014	6,1–7,0	36,5 (3 419)	14,5 (550)	53,2 (2 716)	32,4 (1 080)	17,3 (95)	35,4 (934)	11 185
Grčka	2020	1,5–2,3	53,3 (1 704)	31 (399)	68,3 (1 298)	25,7 (436)	20,4 (81)	27,4 (354)	9 211
Španjolska	2019	1,4–2,7	22,3 (11 170)	11,2 (3 068)	37,3 (7 719)	10,8 (1 177)	5,9 (179)	12,3 (932)	58 540
Francuska	2019	4,9–5,2	25,6 (9 562)	13,2 (1 229)	37,4 (5 863)	15,4 (1 282)	9,7 (109)	17,2 (888)	177 100
Hrvatska	2015	2,5–4,0	–	23,6 (242)	87,5 (5 148)	–	31,4 (58)	69,4 (3 530)	5 202
Italija	2019	7,2–7,9	42,5 (15 889)	25,4 (3 611)	53 (12 278)	47,5 (6 703)	31,6 (929)	51,7 (5 774)	75 711
Cipar	2020	1,2–2,3	16,8 (154)	10,6 (48)	23 (105)	47,7 (73)	43,8 (21)	50 (52)	208
Latvija	2017	4,6–7,0	49,4 (399)	28,7 (123)	72,8 (276)	82,8 (323)	73,8 (90)	86,9 (233)	721
Litva	2016	2,7–6,5	82,2 (470)	46,2 (42)	89,8 (424)	78,8 (369)	78,6 (33)	78,7 (332)	1 044
Luksemburg	2019	3,3	48,8 (98)	29,3 (17)	56,6 (81)	43 (40)	29,4 (5)	46,1 (35)	1 176
Mađarska	2010–11	0,4–0,5	3,2 (138)	1,3 (37)	10,1 (90)	28,7 (37)	17,1 (6)	33,7 (29)	508
Malta	2020	2,4–3,0	55,3 (1 098)	20,3 (101)	67 (997)	41,5 (456)	6,9 (7)	45 (449)	855
Nizozemska (2)	2012	1,1–1,5	11,5 (1 262)	6,2 (402)	19,3 (860)	6,1 (39)	7,6 (13)	5,6 (26)	5 241
Austrija	2019	5,2–5,5	48,3 (1 895)	29,1 (458)	61,2 (1 437)	28,1 (423)	13,7 (49)	32,6 (374)	19 233
Poljska	2014	0,4–0,7	13,6 (596)	6,5 (142)	21,3 (451)	40,9 (239)	30,1 (41)	44,1 (197)	3 423
Portugal	2018	3,0–7,0	39,4 (1 037)	20,8 (283)	59,3 (754)	10,8 (106)	7 (19)	12,2 (87)	17 614
Rumunjska	2020	1,0–1,7	24,4 (838)	11 (258)	52,9 (580)	80,8 (677)	76 (196)	81,3 (562)	1 879
Slovenija	2020	3,1–3,6	75,8 (97)	51,4 (19)	85,7 (78)	38,1 (37)	21,1 (4)	42,3 (33)	3 101
Slovačka	2020	1,2–1,7	13,7 (334)	7,2 (80)	19,7 (247)	68,7 (224)	74,7 (59)	66,4 (160)	572
Finska	2017	6,9–8,6	43,4 (206)	38,2 (68)	46,5 (138)	68,4 (141)	60,3 (41)	72,5 (100)	4 729
Švedska (3)	–	–	24,1 (9 967)	15,5 (1 994)	28,6 (7 675)	69,4 (109)	–	–	4 224
Turska	2011	0,2–0,5	60,2 (5 064)	43,9 (1 351)	69,5 (3 713)	19,8 (1 005)	10 (135)	23,4 (870)	5 064

Zemlja	Procjena visokorizične uporabe opioida		Korisnici prvi puta uključeni u tretman tijekom godine						Korisnici koji sudjeluju u tretmanu opioidnih agonista
			Korisnici opioida kao % konzumenata koji traže tretman			Intravenski korisnici opioida u % (glavni način primjene)			
	Godina procjene	Slučajeva na 1000	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman	
			% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	
Norveška (†)	2013	2,0–4,2	19,7 (1 125)	13,3 (318)	25,5 (807)	–	–	–	8 099
Europska unija	–	–	25,7 (72 449)	12,8 (15 688)	39,3 (57 128)	30,8 (16 702)	21,5 (2 520)	38,3 (17 078)	514 324
EU, Turska i Norveška	–	–	26,5 (78 638)	13,6 (17 357)	40,1 (61 648)	29,9 (17 707)	20,3 (2 655)	37,2 (17 948)	527 487

Procjene visokorizične uporabe opioida odnose se na populaciju u dobi od 15 do 64 godine.

Podaci o korisnicima koji su uključeni u tretman odnose se na 2020. godinu ili posljednju godinu za koju su dostupni podaci: Španjolska, Hrvatska, 2019.; Latvija, 2017.; Nizozemska, 2015.

Podaci o korisnicima koji su uključeni u tretman opioidnim agonistima dostupni su za 2020. ili posljednju godinu: Češka, Španjolska, Hrvatska, Finska, 2019.; Francuska, Italija, 2018.; Danska, 2017.; Nizozemska, 2015.

(†) Broj konzumenata koji su uključeni u tretman ovisnosti o opijatima procjena je koja proizlazi iz evidencije potražnje za tretmanom i tretmana ovisnosti o opijatima koje provode liječnici opće prakse.

(‡) Podaci o broju konzumenata uključenih u tretman ovisnosti o opioidima nisu potpuni.

(§) Podaci za konzumente koji su uključeni u tretman odnose se na bolničku skrb, specijaliziranu izvanbolničku skrb te zatvorsku i obveznu skrb. Prikazani podaci nisu potpuno reprezentativni za nacionalno stanje.

(¶) Postotak konzumenata koji su uključeni u tretman zbog problema povezanih s opioidima minimalna je vrijednost i ne obuhvaća konzumente opioida koji su registrirani kao korisnici u okviru poliuporabe droga.

TABLICA A2.

KOKAIN

Zemlja	Procjene prevalencije				Korisnici koji su uključeni u tretman te godine					
	Opća populacija			Školska populacija	Korisnici kokaina kao % konzumenata koji traže tretman			Intravenski korisnici kokaina u % (glavni način uporabe)		
	Godina istraživanja	Tijekom života, odrasli (15–64)	U posljednjih 12 mjeseci, mlade odrasle osobe (15 – 34)		Tijekom života, učenici (15–16)	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman
		%	%	%	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)
Belgija	2018	–	2,9	1	27,5 (2 768)	27,3 (976)	26,9 (1 608)	3,7 (87)	1,2 (10)	5,1 (69)
Bugarska	2020	2,0	1,3	3	4,3 (39)	10,2 (23)	2,3 (15)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Češka	2020	2,7	1,8	2	0,9 (62)	1,1 (28)	1 (32)	5 (3)	3,7 (1)	6,5 (2)
Danska	2021	8,1	2,9	2	18,7 (818)	20,1 (384)	17,6 (411)	1 (8)	0,3 (1)	1,8 (7)
Njemačka	2018	4,1	2,4	1	7,9 (3 406)	7,5 (1 793)	8,2 (1 376)	2 (44)	0,9 (11)	3,3 (30)
Estonija	2018	5,0	2,8	2	4,1 (16)	8,4 (10)	2,6 (6)	6,7 (1)	11,1 (1)	–
Irska	2019	8,3	4,8	3	27,2 (2 548)	35,8 (1 359)	20,7 (1 055)	0,5 (13)	–	1,1 (12)
Grčka	2015	1,3	0,6	1	14,5 (465)	19,4 (250)	11,3 (214)	8 (37)	0,8 (2)	16,4 (35)
Španjolska	2020	11,2	3,2	2	44,7 (22 345)	45,4 (12 491)	43,4 (8 989)	0,6 (129)	0,3 (35)	1 (88)
Francuska	2017	5,6	3,2	3	11,8 (4 424)	10,9 (1 014)	13,5 (2 114)	6,9 (276)	2,8 (26)	10,1 (196)
Hrvatska	2019	4,8	3,9	2	–	6,3 (65)	1,7 (100)	–	6,2 (4)	6,1 (6)
Italija	2017	6,9	1,7	2	34,7 (12 968)	41,4 (5 890)	30,5 (7 078)	2,5 (294)	1,3 (68)	3,5 (226)
Cipar	2019	1,8	0,9	4	27 (248)	22,2 (101)	31,7 (145)	3,2 (8)	0 (0)	5,5 (8)
Latvija	2020	2,7	2,2	2	0,5 (4)	0,7 (3)	0,3 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Litva	2016	0,7	0,3	2	2,1 (12)	9,9 (9)	0,4 (2)	9,1 (1)	–	50 (1)
Luksemburg	2019	2,9	0,9	2	26,4 (53)	19 (11)	29,4 (42)	39,6 (21)	27,3 (3)	42,9 (18)
Mađarska	2019	1,7	0,6	3	4,6 (195)	4,7 (136)	3,5 (31)	1,6 (3)	0,8 (1)	3,3 (1)
Malta	2013	0,5		2	30,3 (601)	51,5 (256)	23,2 (345)	1,2 (7)	2 (5)	0,6 (2)
Nizozemska	2020	6,6	3,5	2	24,3 (2 675)	20,8 (1 357)	29,6 (1 318)	0,4 (5)	0,1 (1)	0,6 (4)
Austrija	2020	6,5	5,6	2	12,6 (493)	14,4 (227)	11,3 (266)	7 (32)	3,9 (8)	9,7 (24)
Poljska	2018	0,7	0,5	2	2,6 (113)	2,4 (53)	2,6 (56)	1,8 (2)	0 (0)	3,6 (2)
Portugal	2016	1,2	0,3	2	23 (604)	26,3 (357)	19,4 (247)	2,2 (13)	1,7 (6)	3 (7)
Rumunjska	2019	1,6	0,7	2	2,8 (95)	3,4 (80)	1,4 (15)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovenija	2018	2,7	1,8	3	7 (9)	13,5 (5)	4,4 (4)	22,2 (2)	0 (0)	50 (2)
Slovačka	2019	0,9	0,2	1	2 (49)	2,6 (29)	1,5 (19)	2,2 (1)	3,6 (1)	–

Zemlja	Procjene prevalencije				Korisnici koji su uključeni u tretman te godine					
	Opća populacija			Školska populacija	Korisnici kokaina kao % konzumenata koji traže tretman			Intravenski korisnici kokaina u % (glavni način uporabe)		
	Godina istraživanja	Tijekom života, odrasli (15–64)	U posljednjih 12 mjeseci, mlađe odrasle osobe (15–34)	Tijekom života, učenici (15–16)	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman
		%	%	%	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)
Finska	2018	3,2	1,5	1	0,2 (1)	0,6 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Švedska (†)	2017	–	2,5	2	1,9 (769)	3,2 (410)	0,9 (249)	10 (1)	–	–
Turska	2017	0,2	0,1	–	2,4 (206)	3,1 (95)	2,1 (111)	0,5 (1)	0 (0)	0,9 (1)
Norveška	2020	4,6	1,9	2	2,8 (160)	4 (96)	2,1 (65)	–	–	–
Europska unija	–	5,0	2,2	–	19,8 (55 780)	22,4 (27 318)	17,7 (25 738)	2,0 (983)	0,8 (184)	3,3 (736)
EU, Turska i Norveška	–	–	–	–	19,0 (56 146)	21,6 (27 509)	16,9 (25 914)	2,0 (984)	0,8 (184)	3,3 (737)

Procjene prevalencije za opću populaciju: dobne skupine su 18–64 i 18–34 za Francusku, Njemačku, Grčku i Madarsku; 16–64 i 16–34 za Dansku, Estoniju i Norvešku; 18–65 za Maltu; 17–34 za Švedsku.

Procjene prevalencije za školsku populaciju preuzete su iz ESPAD-ova istraživanja iz 2019., osim za Belgiju (2019.; samo Flandrija) i Luksemburg (2014.). Podaci iz baze podataka ESPAD za Njemačku odnose se samo na Bavarsku.

Podaci o korisnicima koji su uključeni u tretman odnose se na 2020. ili posljednju godinu za koju su dostupni podaci: Španjolska, Hrvatska, 2019.; Latvija, 2017.; Nizozemska, 2015.

(†) Podaci za konzumente koji su uključeni u tretman odnose se na bolničku skrb, specijaliziranu izvanbolničku skrb te zatvorsku i obveznu skrb. Prikazani podaci ne prikazuju reprezentativno nacionalno stanje.

TABLICA A3.

AMFETAMINI

Zemlja	Procjene prevalencije				Korisnici koji su uključeni u tretman te godine					
	Opća populacija			Školska populacija	Korisnici amfetamina kao % konzumenata koji traže tretman			Intravenski korisnici amfetamina u % (glavni način uporabe)		
	Godina istraživanja	Tijekom života, odrasli (15–64)	U posljednjih 12 mjeseci, mlade odrasle osobe (15 – 34)	Tijekom života, učenici (15–16)	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman
		%	%	%	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)
Belgija	2018	–	0,8	1	10,5 (1 057)	7,9 (281)	12,5 (748)	11,6 (100)	7,2 (16)	13 (81)
Bugarska	2020	2,1	1,4	3	12,6 (113)	27 (61)	6,8 (44)	4,6 (5)	5 (3)	4,9 (2)
Češka	2020	3,4	2,0	1	41,5 (3 026)	51,6 (1 299)	43 (1 435)	65,2 (1 827)	62,5 (779)	67 (933)
Danska	2021	7,9	1,4	1	6,6 (290)	6,7 (128)	6,9 (161)	0,7 (2)	0,8 (1)	0,6 (1)
Njemačka	2018	4,1	2,9	2	16,6 (7 141)	13,7 (3 297)	21,5 (3 580)	1,8 (73)	1,6 (32)	1,9 (37)
Estonija	2018	6,1	2,1	3	22,4 (87)	32,8 (39)	18,4 (42)	73,3 (63)	71,1 (27)	73,8 (31)
Irska	2019	4,8	2,3	2	0,6 (52)	0,7 (28)	0,4 (21)	13,5 (7)	–	–
Grčka	–	–	–	1	1,2 (37)	1,4 (18)	1 (19)	13,9 (5)	0 (0)	26,3 (5)
Španjolska	2020	4,3	1,1	1	1,7 (839)	1,8 (504)	1,5 (305)	1,7 (14)	2 (10)	1,3 (4)
Francuska	2017	2,2	0,6	1	0,5 (201)	0,4 (37)	0,5 (86)	19,3 (32)	6,7 (2)	23,6 (17)
Hrvatska	2019	4,6	3,5	2	–	5,6 (58)	1,1 (67)	–	1,8 (1)	0 (0)
Italija	2017	2,4	0,3	1	0,2 (85)	0,4 (50)	0,2 (35)	1,3 (1)	2,2 (1)	–
Cipar	2019	0,4	0,2	2	11,6 (106)	8,4 (38)	14,7 (67)	2,9 (3)	–	4,5 (3)
Latvija	2020	1,8	1,2	2	17,5 (141)	22,9 (98)	11,3 (43)	64,1 (84)	54,9 (50)	85 (34)
Litva	2016	1,2	0,5	1	3,1 (18)	9,9 (9)	1,7 (8)	13,3 (2)	12,5 (1)	16,7 (1)
Luksemburg	2019	1,3	0,3	1	1 (2)	1,7 (1)	0,7 (1)	–	–	–
Mađarska	2019	1,5	0,8	3	11,7 (501)	11,7 (337)	11,8 (105)	3 (15)	1,2 (4)	10,7 (11)
Malta	2013	0,3	–	1	0,2 (3)	0,2 (1)	0,1 (2)	–	–	–
Nizozemska	2020	5,3	2,7	1	7,4 (817)	7,5 (487)	7,4 (330)	1,3 (4)	1 (2)	1,9 (2)
Austrija	2020	5,1	4,2	2	4,9 (191)	6,5 (103)	3,7 (88)	1,8 (3)	2,2 (2)	1,3 (1)
Poljska	2018	2,4	1,4	3	37,7 (1 651)	38,6 (843)	36,7 (778)	1,7 (28)	1,1 (9)	2,5 (19)
Portugal	2016	0,4	0,0	2	0,1 (3)	0,2 (3)	–	33,3 (1)	33,3 (1)	–
Rumunjska	2019	0,2	0,1	1	1 (34)	1 (23)	1 (11)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovenija	2018	2,3	1,1	1	0,8 (1)	2,7 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovačka	2019	0,9	0,2	1	46,7 (1 138)	50,5 (562)	43,3 (543)	28,1 (311)	26,6 (147)	28,7 (150)
Finska	2018	4,7	3,0	2	26,3 (125)	19,7 (35)	30,3 (90)	79,3 (96)	65,7 (23)	84,9 (73)
Švedska (†)	2017	–	1,2	2	8,6 (3 550)	10,8 (1 393)	6,2 (1 658)	67,4 (93)	–	–
Turska	2017	0,0	–	–	15,1 (1 275)	22,7 (698)	10,8 (577)	1,5 (19)	1,1 (8)	1,9 (11)
Norveška	2020	3,7	1,3	2	14,5 (829)	11,6 (277)	17,5 (552)	–	–	–

Zemlja	Procjene prevalencije				Korisnici koji su uključeni u tretman te godine					
	Opća populacija			Školska populacija	Korisnici amfetamina kao % konzumenata koji traže tretman			Intravenski korisnici amfetamina u % (glavni način uporabe)		
	Godina istraživanja	Tijekom života, odrasli (15–64)	U posljednjih 12 mjeseci, mlade odrasle osobe (15 – 34)	Tijekom života, učenici (15–16)	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman
		%	%	%	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)	% (broj)
Europska unija	–	3,1	1,4	–	7,5 (21 209)	8,0 (9 734)	7,1 (10 267)	20,6 (2 765)	17,4 (1 113)	22,1 (1 406)
EU, Turska i Norveška	–	–	–	–	7,9 (23 313)	8,4 (10 709)	7,4 (11 396)	19 (2 784)	15,8 (1 121)	20,4 (1 417)

Procjene prevalencije za opću populaciju: dobne skupine su 18–64 i 18–34 za Francusku, Njemačku i Mađarsku; 16–64 i 16–34 za Dansku, Estoniju i Norvešku; 18–65 za Maltu; 17–34 za Švedsku.

Procjene prevalencije za školsku populaciju preuzete su iz ESPAD-ova istraživanja iz 2019., osim za Belgiju (2019.; samo Flandrija) i Luksemburg (2014.). Podaci iz baze podataka ESPAD za Njemačku odnose se samo na Bavarsku.

Podaci o korisnicima koji su uključeni u tretman odnose se na 2020. ili posljednju godinu za koju su dostupni podaci: Španjolska, Hrvatska, 2019.; Latvija, 2017.; Nizozemska, 2015.

Podaci za Švedsku i Norvešku odnose se na konzumente koji su uključeni u tretman zbog „stimulativnih tvari koje nisu kokain“.

(¹) Podaci za konzumente koji su uključeni u tretman odnose se na bolničku skrb, specijaliziranu izvanbolničku skrb te zatvorsku i obveznu skrb. Prikazani podaci ne prikazuju reprezentativno nacionalno stanje.

TABLICA A4.

MDMA

Zemlja	Procjene prevalencije				Korisnici koji su uključeni u tretman te godine		
	Opća populacija			Školska populacija	Korisnici MDMA-a kao % konzumenata koji traže tretman		
	Godina istraživanja	Tijekom života, odrasli (15–64)	U posljednjih 12 mjeseci, mlađe odrasle osobe (15–34)	Tijekom života, učenici (15–16)	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman
		%	%	%	% (broj)	% (broj)	% (broj)
Belgija	2018	–	2,5	2	0,3 (33)	0,5 (18)	0,2 (12)
Bugarska	2020	1,3	0,7	3	0,6 (5)	2,2 (5)	0 (0)
Češka	2020	9,1	4,7	4	0,5 (33)	0,7 (18)	0,3 (9)
Danska	2021	4,0	1,2	2	0,4 (18)	0,4 (7)	0,4 (10)
Njemačka	2018	3,9	2,8	2	0,6 (258)	0,8 (186)	0,4 (63)
Estonija	2018	5,4	2,5	5	0,5 (2)	0,8 (1)	0,4 (1)
Irska	2019	10,3	6,5	3	0,3 (29)	0,6 (21)	0,1 (6)
Grčka	2015	0,6	0,4	1	0,3 (10)	0,3 (4)	0,3 (6)
Španjolska	2020	5,0	1,6	1	0,2 (96)	0,3 (73)	0,1 (22)
Francuska	2017	3,9	1,3	2	0,5 (169)	0,7 (62)	0,3 (54)
Hrvatska	2019	4,2	2,6	2	–	0,7 (7)	0,2 (13)
Italija	2017	2,7	0,8	1	0,1 (49)	0,1 (15)	0,1 (34)
Cipar	2019	1,2	0,4	3	0,2 (2)	0,2 (1)	0,2 (1)
Latvija	2020	1,9	1,6	5	0,4 (3)	0,2 (1)	0,5 (2)
Litva	2016	1,7	1,0	3	0,5 (3)	2,2 (2)	0,2 (1)
Luksemburg	2019	2,0	0,9	1	–	–	–
Mađarska	2019	2,5	1,1	3	2,4 (104)	2,7 (77)	1,6 (14)
Malta	2013	0,7	–	1	0,3 (6)	0,4 (2)	0,3 (4)
Nizozemska	2020	11,9	7,7	3	0,7 (80)	1 (67)	0,3 (13)
Austrija	2020	4,9	3,4	3	1,2 (46)	1,7 (27)	0,8 (19)
Poljska	2018	1,0	0,5	3	0,6 (28)	0,8 (17)	0,5 (11)
Portugal	2016	0,7	0,2	3	0,4 (10)	0,7 (9)	0,1 (1)
Rumunjska	2019	1,0	0,8	1	2,3 (78)	2,9 (68)	0,9 (10)
Slovenija	2018	2,9	1,3	3	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovačka	2019	3,1	1,0	3	0,5 (13)	0,5 (6)	0,6 (7)
Finska	2018	5,0	2,6	1	0,2 (1)	0,6 (1)	0 (0)
Švedska	2017	–	2,0	2	–	–	–
Turska	2017	0,4	0,2	–	1,9 (163)	2,3 (70)	1,7 (93)
Norveška	2020	3,1	2,4	2	–	–	–
Europska unija	–	3,7	1,9	–	0,4 (1 076)	0,6 (695)	0,2 (313)
EU, Turska i Norveška	–	–	–	–	0,4 (1 239)	0,6 (765)	0,3 (406)

Procjene prevalencije za opću populaciju: dobne skupine su 18–64 i 18–34 za Francusku, Njemačku, Grčku i Mađarsku; 16–64 i 16–34 za Dansku, Estoniju i Norvešku; 18–65 za Maltu; 17–34 za Švedsku.

Procjene prevalencije za školsku populaciju preuzete su iz ESPAD-ova istraživanja iz 2019., osim za Belgiju (2019.; samo Flandrija) i Luksemburg (2014.). Podaci iz baze podataka ESPAD za Njemačku odnose se samo na Bavarsku.

Podaci o korisnicima koji su uključeni u tretman odnose se na 2020. ili posljednju godinu za koju su dostupni podaci: Španjolska, Hrvatska, 2019.; Latvija, 2017.; Nizozemska, 2015.

TABLICA A5.

KANABIS

Zemlja	Procjene prevalencije				Korisnici koji su uključeni u tretman te godine		
	Opća populacija			Školska populacija	Korisnici kanabisa kao % konzumenata koji traže tretman		
	Godina istraživanja	Tijekom života, odrasli (15–64)	U posljednjih 12 mjeseci, mlade odrasle osobe (15 – 34)	Tijekom života, učenici (15–16)	Svi korisnici koji su uključeni u tretman	Korisnici koji su prvi put uključeni u tretman	Korisnici koji su već bili uključeni u tretman
		%	%	%	% (broj)	% (broj)	% (broj)
Belgija	2018	22,6	13,6	17	31,2 (3 133)	46,2 (1 654)	22,3 (1 336)
Bugarska	2020	8,7	5,9	17	6 (54)	16,8 (38)	2,3 (15)
Češka	2020	29,9	22,9	28	14,7 (172)	21,4 (539)	14,1 (469)
Danska	2021	37,9	12,0	17	58,1 (2 541)	60,8 (1 164)	55,6 (1 295)
Njemačka	2018	28,2	16,9	22	58,4 (25 187)	69,1 (16 594)	43,1 (7 198)
Estonija	2018	24,5	16,6	20	8,2 (32)	13,4 (16)	6,1 (14)
Irska	2019	24,4	13,8	19	21,7 (2 037)	35,2 (1 337)	11,9 (609)
Grčka	2015	11,0	4,5	8	26,7 (854)	45,3 (583)	14,3 (271)
Španjolska	2020	37,5	19,1	23	28,4 (14 202)	37,7 (10 372)	16 (3 306)
Francuska	2017	44,8	21,8	23	56,6 (21 186)	69,7 (6 504)	43,7 (6 851)
Hrvatska	2019	22,9	20,3	21	–	57,1 (586)	7,7 (453)
Italija	2017	32,7	20,9	27	20,6 (7 693)	29,9 (4 257)	14,8 (3 436)
Cipar	2019	14,1	8,1	8	43,9 (403)	58,1 (264)	30 (137)
Latvija	2020	15,0	8,2	26	24 (194)	36 (154)	10,6 (40)
Litva	2016	10,8	6,0	18	5,1 (29)	16,5 (15)	3 (14)
Luksemburg	2019	23,3	12,0	19	23,9 (48)	50 (29)	13,3 (19)
Mađarska	2019	6,1	3,4	13	67,2 (2 876)	71,6 (2 056)	53,2 (473)
Malta	2013	4,3	–	12	13,6 (269)	27,2 (135)	9 (134)
Nizozemska	2020	27,8	17,4	22	47,3 (5 202)	55,5 (3 625)	35,4 (1 577)
Austrija	2020	22,7	11,1	21	30,6 (1 198)	46,2 (726)	20,1 (472)
Poljska	2018	12,1	7,8	21	30,4 (1 332)	37,1 (810)	23,6 (499)
Portugal	2016	11,0	8,0	13	33,9 (890)	47,6 (647)	19,1 (243)
Rumunjska	2019	6,1	6,0	9	56 (1 927)	70,5 (1 653)	25 (274)
Slovenija	2018	20,7	12,3	23	10,9 (14)	24,3 (9)	5,5 (5)
Slovačka	2019	17,0	7,7	24	22 (535)	29,6 (329)	15 (188)
Finska	2018	25,6	15,5	11	15,6 (74)	24,2 (43)	10,4 (31)
Švedska (¹)	2020	17,4	7,6	8	9,2 (3 822)	13 (1 676)	6 (1 602)
Turska	2017	2,7	1,8	–	16,3 (1 369)	22,7 (697)	12,6 (672)
Norveška	2020	25,0	10,1	9	23,9 (1 370)	32,4 (773)	25,5 (805)
Europska unija	–	27,3	15,5	–	34,3 (96 804)	45,7 (55 815)	21,3 (30 961)
EU, Turska i Norveška	–	–	–	–	33,6 (99 543)	44,9 (57 285)	21,1 (32 438)

Procjene prevalencije za opću populaciju: dobne skupine su 18–64 i 18–34 za Francusku, Njemačku, Grčku i Mađarsku; 16–64 i 16–34 za Dansku, Estoniju, Švedsku i Norvešku; 18–65 za Maltu.

Procjene prevalencije za školsku populaciju preuzete su iz ESPAD-ova istraživanja iz 2019., osim za Belgiju (2019.; samo Flandrija) i Luksemburg (2018.). Podaci iz baze podataka ESPAD za Njemačku odnose se samo na Bavarsku. Zbog mogućeg bilježenja većeg broja slučajeva od stvarne brojke, procjena prevalencije konzumacije kanabisa tijekom života u Luksemburgu možda je nešto veća od stvarne situacije.

Podaci o korisnicima koji su uključeni u tretman odnose se na 2020. ili posljednju godinu za koju su dostupni podaci: Španjolska, Hrvatska, 2019.; Latvija, 2017.; Nizozemska, 2015.

(¹) Podaci za konzumente koji su uključeni u tretman odnose se na bolničku skrb, specijaliziranu izvanbolničku skrb te zatvorsku i obveznu skrb. Prikazani podaci ne prikazuju reprezentativno nacionalno stanje.

TABLICA A6.

DRUGI POKAZATELJI

Zemlja	Smrtni slučajevi uzrokovani uporabom droga			Dijagnoze HIV-a povezane s intravenskom uporabom droga (ECDC)	Procjena intravenske uporabe droga		Šprice podijeljene u okviru posebnih programa
	Godina	Sve dobne skupine	Dob 15 – 64 godine		Godina procjene	Broj slučajeva na 1000 stanovnika	
		Broj	Broj slučajeva na milijun stanovnika	Broj slučajeva na milijun stanovnika			Broj
Belgija	2017	148	19 (139)	0,5 (6)	2019	0,5–1,0	1 243 152
Bugarska	2020	24	5 (23)	2 (14)	–	–	56 457
Češka	2020	58	8 (54)	1,3 (14)	2020	6,1–6,3	8 892 977
Danska	2019	202	44 (162)	0,2 (1)	–	–	–
Njemačka	2020	1 581	–	2 (167)	–	–	4 197 853
Estonija	2020	33	38 (32)	7,5 (10)	2019	9,0–11,3	1 529 814
Irska	2017	235	73 (227)	1,4 (7)	–	–	473 191
Grčka	2018	274	38 (263)	7,6 (81)	2020	0,3–0,5	386 745
Španjolska	2019	546	18 (545)	1 (47)	2019	0,2–0,4	1 821 923
Francuska	2016	465	9 (391)	0,7 (50)	2019	3,1–3,3	12 572 530
Hrvatska	2020	99	37 (98)	0,7 (3)	2015	1,8–2,9	376 537
Italija	2020	308	8 (305)	0,7 (44)	–	–	515 445
Cipar	2020	6	10 (6)	3,4 (3)	2020	0,8–1,8	7 920
Latvija	2020	21	17 (21)	21,5 (41)	2016	5,3–6,8	1 118 439
Litva	2020	47	26 (47)	0 (0)	2016	4,4–4,9	245 592
Luksemburg	2020	6	14 (6)	3,2 (2)	2019	1,9	394 690
Mađarska	2020	48	7 (48)	0,1 (1)	2015	1,0	43 244
Malta	2018	3	9 (3)	0 (0)	–	–	103 108
Nizozemska	2020	295	23 (261)	0 (0)	2015	0,07–0,09	–
Austrija	2020	191	32 (190)	0,9 (8)	–	–	6 427 076
Poljska	2019	212	7 (168)	0,2 (9)	–	–	109 642
Portugal	2019	72	10 (68)	0 (0)	2015	1,0–4,5	1 155 728
Rumunjska	2020	33	3 (33)	1,9 (37)	–	–	1 160 708
Slovenija	2020	70	46 (62)	0,5 (1)	–	–	480 547
Slovačka	2020	37	9 (34)	0 (0)	–	–	528 153
Finska	2020	258	72 (248)	0,7 (4)	2017	7,4	6 595 051
Švedska	2020	524	73 (470)	1,3 (13)	–	–	1 522 191
Turska	2020	314	5 (309)	0,2 (14)	–	–	–
Norveška	2020	324	85 (297)	1,5 (8)	2019	2,0–2,8	3 400 000
Europska unija	–	5 796	16,7 (3 904)	1,3 (563)	–	–	–
EU, Turska i Norveška	–	6 434	15,4 (4 510)	1,1 (585)	–	–	–

Podaci o predoziranju moraju se tumačiti s oprezom. Kad se uspoređuju zemlje, potrebno je uzeti u obzir metodološke razlike. U pojedinim slučajevima dobna skupina nije navedena i oni nisu uključeni u izračune stope smrtnosti koja se odnosi na populaciju u dobi od 15 do 64 godine: Njemačka (1581) i Turska (4). Dijagnoze zaraze HIV-om povezane s intravenskom konzumacijom droga počele su se provoditi od 2020. godine. Procjene intravenske konzumacije droga odnose se na populaciju u dobi od 15 do 64 godine.

Šprice podijeljene u okviru posebnih programa odnose se na 2020., osim za Slovačku i Španjolsku (2019.), Francusku (2018.) i Italiju (2017.); podaci za otprilike polovicu svih lokacija).

TABLICA A7.

ZAPLJENE

Zemlja	Heroin		Kokain		Amfetamini		MDMA, MDA, MDEA		
	Zapli- jenjena količina	Broj zapljena	Zapli- jenjena količina	Broj zapljena	Zapli- jenjena količina	Broj zapljena	Zaplijenjena količina		Broj zapljena
	kg	Broj	kg	Broj	kg	Broj	Tablete	kg	Broj
Belgija	684	1 833	70 254	5 354	173	2 703	244 203	351	1 376
Bugarska	269	31	963	27	297	75	7 951	76	40
Češka	<1	94	3	138	31	1 917	88 794	21	259
Danska	8	506	375	3 841	552	2 651	33 986	25	880
Njemačka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Estonija	<1	2	413	139	140	487	–	71	228
Irska	–	1 017	–	1 994	–	218	–	–	632
Grčka	300	2 835	1 787	819	13	477	519 304	2	92
Španjolska	173	6 769	36 888	35 240	723	3 228	1 535 844	222	2 207
Francuska	1 132	–	13 145	–	–	–	1 227 876	–	–
Hrvatska	13	130	60	347	46	973	–	4	229
Italija	512	1 988	13 426	7 858	14 257	365	11 374	11	280
Cipar	<1	17	5	125	<1	141	67	–	12
Latvija	<1	9	68	120	13	486	316 919	12	472
Litva	1	70	43	133	203	399	–	50	163
Luksemburg	2	150	11	191	<1	7	28 970	–	17
Mađarska	41	30	12	301	83	1 186	50 368	4	552
Malta	2	31	525	83	–	–	15	–	5
Nizozemska (*)	1 326	–	48 891	–	–	–	–	–	–
Austrija	104	1 309	63	2 000	46	1 818	89 148	15	1 110
Poljska	427	–	3 887	6	2 224	64	164 528	139	7
Portugal	23	209	10 066	402	<1	27	363	1	85
Rumunjska	64	228	43	449	1 554	236	30 261	2	652
Slovenija	5	231	9	268	108	181	13 029	–	39
Slovačka	–	42	1	33	1 518	765	2 898	–	70
Finska	<1	28	52	334	262	2 316	137 828	15	591
Švedska	38	940	584	4 204	1 141	9 991	216 396	5	2 618
Turska	13 376	15 049	1 961	2 573	4 899	36 015	11 096 244	–	5 259
Norveška	24	789	49	1 452	447	5 611	75 426	21	1 479
Europska unija	5 125	18 499	212 574	64 406	23 387	30 711	4 720 121	1 025	12 616
EU, Turska i Norveška	18 525	34 337	214 584	68 431	28 733	72 337	15 891 791	1 046	19 354

Svi podaci odnose se na 2020. ili posljednju godinu za koju su dostupni podaci. Brojevi su zaokruženi na najbliži cijeli broj. Amfetamini uključuju amfetamin i metamfetamin.

(*) Podacima o broju i količini zapljena nisu obuhvaćeni svi relevantni subjekti za izvršavanje zakonodavstva i ti bi se podaci trebali smatrati djelomičnim, minimalnim vrijednostima. Izvor zapljena kokaina: Nizozemsko carinsko izvješće za 2020.

ZAPLJENE (NASTAVAK)

Zemlja	Smola kanabisa		Biljni kanabis		Biljke kanabisa		
	Zaplijenjena količina	Broj zapljena	Zaplijenjena količina	Broj zapljena	Zaplijenjena količina		Broj zapljena
	kg	Broj	kg	Broj	Biljke	kg	Broj
Belgija	13 924	6 023	1 135	33 570	–	–	856
Bugarska	<1	8	3 121	82	13 584	49 027	172
Češka	1	89	655	4 297	15 990	–	502
Danska	5 469	17 464	439	3 174	30 039	255	556
Njemačka	–	–	–	–	–	–	–
Estonija	2	39	60	727	–	36	40
Irska	–	263	–	3 166	–	–	277
Grčka	2 114	285	7 790	8 168	51 149	–	708
Španjolska	461 020	41 970	59 888	132 796	1 433 213	–	4 303
Francuska	50 248	–	46 277	–	115 365	–	–
Hrvatska	3	182	1 683	5 399	6 199	–	261
Italija	9 732	6 635	19 869	9 698	414 396	–	1 681
Cipar	<1	20	212	666	70	–	24
Latvija	282	69	138	1 016	–	235	58
Litva	4	49	71	1 107	–	–	–
Luksemburg	12	320	90	678	7	–	3
Mađarska	43	117	632	3 184	3 649	–	189
Malta	<1	14	151	113	4	–	3
Nizozemska (*)	–	–	–	–	464 169	–	–
Austrija	22	574	2 032	12 906	17 881	–	564
Poljska	1 994	17	5 316	233	118 600	–	7
Portugal	33 552	724	821	461	28 692	–	234
Rumunjska	1 385	140	929	3 100	–	628	128
Slovenija	1	62	1 413	3 359	23 344	–	182
Slovačka	<1	16	51	910	633	–	29
Finska	12	79	458	996	19 300	–	1 135
Švedska	4 499	11 324	2 127	10 291	–	–	–
Turska	37 489	8 278	56 244	46 854	114 965 801	–	4 568
Norveška	1 785	6 752	819	3 734	–	–	–
Europska unija	584 319	86 483	155 359	240 097	2 756 284	50 181	11 912
EU, Turska i Norveška	623 593	101 513	212 422	290 685	117 722 085	50 181	16 480

Svi podaci odnose se na 2020. ili posljednju godinu za koju su dostupni podaci. Brojevi su zaokruženi na najbliži cijeli broj.

(*) Podacima o broju i količini zapljena nisu obuhvaćeni svi relevantni subjekti za izvršavanje zakonodavstva i ti bi se podaci trebali smatrati djelomičnim, minimalnim vrijednostima.

IZVORI EMCDDA-A

Detaljne informacije o nedopuštenim drogama potražite u publikacijama i internetskim resursima EMCDDA-a.

Europsko izvješće o drogama: trendovi i razvoj

Izvješće o trendovima i razvoju predstavlja pregled problematike droga u Europi na najvišoj razini, s naglaskom na nezakonitu uporabu droga, s njome povezane štetne zdravstvene posljedice i opskrbu drogama. Izvorima povezanim s izvješćem može se pristupiti putem internetske stranice navedene u nastavku.

emcdda.europa.eu/edr2022

Publikacije EMCDDA-a

Osim godišnjeg Europskog izvješća o drogama, EMCDDA objavljuje i [Zdravstvene i socijalne odgovore na uporabu droga: Europski vodič](#) i, zajedno s Europolom, [Tržišta droga u EU-u](#), uz širok raspon detaljnih izvješća o svim problemima povezanim s drogom.

emcdda.europa.eu/publications

Najbolje prakse

Portal za najbolje prakse pruža praktične i pouzdane informacije o tome što funkcionira (a što ne) u područjima prevencije, tretmana, smanjenja štete kao i socijalne reintegracije. Pomoći će vam da brzo utvrdite koje su intervencije isprobane i provjerene, dodijelite sredstva za ono što je učinkovito i poboljšate intervencije primjenom alata, standarda i smjernica.

emcdda.europa.eu/best-practice

Statistički bilten

Godišnji statistički bilten sadržava najnovije dostupne podatke o situaciji u području droga u Europi koje dostavljaju države članice. Ti skupovi podataka čine osnovu za analizu iznesenu u Europskom izvješću o drogama. Svi se podaci mogu interaktivno pregledavati na zaslonu i preuzeti u formatu Excel.

emcdda.europa.eu/data/

Teme

Središnje (hub) stranice i indeks od A do Z pomažu vam da pronađete sadržaj EMCDDA-a po temama.

emcdda.europa.eu/topics

Biblioteka dokumenata

Biblioteka dokumenata EMCDDA-a omogućuje vam pristup dokumentima koji se odnose na agenciju ili koje je agencija prikupila u svojem radu. Možete pristupiti publikacijama međunarodnih i nacionalnih organizacija, znanstvenim člancima osoblja EMCDDA-a, materijalu koji objavljuju druge institucije Europske unije i drugim materijalima koje dobiva agencija.

emcdda.europa.eu/document-library

KONTAKT S EU-OM

Osobno

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine informacijskih centara *Europe Direct*. Adresu najbližeg centra možete pronaći na:

https://europa.eu/european-union/contact_hr

Telefonom ili e-poštom

Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji.

Možete im se obratiti:

- na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
- na broj: +32 22999696 ili
- e-poštom preko: https://europa.eu/european-union/contact_hr

TRAŽENJE INFORMACIJA O EU-U

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa:

https://europa.eu/european-union/index_hr

Publikacije EU-a

Besplatne publikacije EU-a i publikacije EU-a koje se plaćaju možete preuzeti ili naručiti preko internetske stranice: <https://op.europa.eu/hr/publications>. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se službi *Europe Direct* ili najbližemu informacijskom centru (vidjeti https://europa.eu/european-union/contact_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1952. na svim službenim jezičnim verzijama, posjetite internetske stranice EUR-Lexa: <http://eur-lex.europa.eu>

Otvoreni podatci iz EU-a

Portal otvorenih podataka EU-a (<http://data.europa.eu/euodp/hr>) omogućuje pristup podatkovnim zbirkama iz EU-a. Podatci se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

O ovom izvješću

Izvješće „Trendovi i razvoj” predstavlja najnoviju analizu situacije u području droga u Europi koju je proveo EMCDDA. Izvješće je usmjereno na nezakonitu uporabu droga, s njome povezane štetne posljedice i ponudu droga te sadržava sveobuhvatan skup nacionalnih podataka o tim temama i ključne intervencije za smanjenje šteta.

O agenciji EMCDDA

Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) glavni je izvor informacija i nadležno tijelo za pitanja u vezi s drogom u Europi. Već više od 25 godina prikuplja, analizira i širi znanstveno utemeljene informacije o drogama i ovisnosti o drogama i njihovim posljedicama, pružajući svojoj publici sliku stanja u području droga utemeljenu na dokazima na europskoj razini.

Publikacije EMCDDA-a primarni su izvor informacija za širok raspon ciljnih skupina, uključujući kreatore politika i njihove savjetnike, stručnjake i istraživače koji rade u području droga te, u širem smislu, medije i širu javnost. Sjedište EMCDDA-e je u Lisabonu, što ga čini jednom od decentraliziranih agencija Europske unije.

